PIETAS PONTIFICIA SEV

CONIVRATIONIS SVLPHV-reæ contra Iacobum Magnæ Britanniæ Regem, Henricum Principem, omnesq; Regni Ordines flagitiosissimê initæ, & solâ virgulâ Diuinâ fœlicissimè patefactæ & dissipatæ Nonis Nouembris 1605. Narratio breuis Poetica.

Ab Authore recognita, & varijs mendis quæ *partim ipsius festinatione & distrahentibus negotijs, partim operarum inscitia & incuria in primam Editionem irrepserant, repurgata.*

Accessit VENATIO CATHOLICA, siue secunda Historiæ pars, quæ a comprehenso Falso, *Proditorum* res gestas, vsq; ad meritissimum exitum succinctè complectitur.

Pro captu Lectoris habent sua fata Libelli.

LONDINI
Ex Officina SAMVELIS MACHAM.
1609.

Prou.21.ver.35.

Nulla est sapientia, nullaq; intelligentia, & nullum consilium ex aduerso Iehouæ.

Psalm.121.ver.4.

Ecce neque dormit, neq; dormitat custos Israelis.

Psal.9.ver.17.

Notum se fecit Iehoua, judicio quod exercuit, quum suo ipsius facto illaqueatus est improbus. *Higgaion Selah.*

Nomina Præcipuorum Proditorũ, qui publico *iudicio condemnati sunt in Foro iudiciario Westmonasteriensi: vigesimo septimo Ian. Anno. M. DC. VI.*

Euerardus Digbeus eques.
Robertus Winterus.
Thomas Winterus.
Guido Faukius.
Ioannes Grantius.
Ambrosius Roockwodius.
Robertus Keyes.
Thomas Bates.

Catsbeius & Perseus in Pugna Holbachsensi perierunt.

AD SERENISSIMVM ET ILLVSTRISSIMVM HENRICVM FREDERICVM WALLIAE PRINCIPEM.

(*,*)

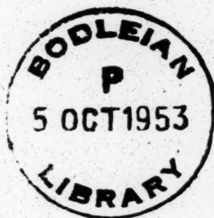
Sanguine deſcriptas leges ſanxiſſe Draconem
Fama refert: certè Romanam relligionem
Sanguine fundavit mitratus Presbyter *olim*
Induperatoris: *fundatam ſanguine Regum*
Magnatumq́ ſolet, ſartam tectamq́ tueri:
Namq́ throno multos, veluti de ponte, ſuperbus
Deiecit, pedibus movit diademata, & ipſos
(Vt pecudes) pronos calcavit Cerberus *alter.*
Hiccine paſtor erit, Chriſtiq́ vicarius? abſit.
Filius exitij eſt; lupus eſt inſignia geſtans
Paſtoris; magnus dubiò eſt procul Antichriſtus,
Hiſtoria *iſta ſequens (cuius pars ipſe fuiſti)*
Pontificiſq́ dolos, & ſæuas detegit iras.
Multos ſe Marios in Cæſare Sylla vidêre
Dixit: at hic multos Catelinas atque Cethegos,
Hic multas clades Pariſinas *cernere promptum eſt.*
Regibus hæc nouiſſe ſalus, Babylonis *vt hoſtes,*
Et meriti vltores fiant. Deus optimus iſtum
Eximium ſeruet tibi (princeps inclyte) honorem,

Romulidûm vt celſas turres, atque æmula Regum
Atria marmoreis hinc illinc fulta columnis,
Magnificas fratrum cellas, & clauſtra Sororum,
Deſidiæ & luxus, fædæq; libidinis antra,
Sacro olim bello vertas, & nobile ſcortum
Sanguine Chriſticolûm madefactũ, murice & auro
Veſteq; purpurea fulgens, turbare Cathedra,
Et claro poſſes circunductare triumpho.
Hæc vouiſſe datum eſt nobis: moderator Olympi
Iſta ſequuturo præſtabit ſingula ſeclo.

Vt principis eſt in omni virtute populo præire: ita in religione maximé quæ princeps & caput virtutum.

Tuæ Celſitudin. deuotiſsimus.

Fr. H.

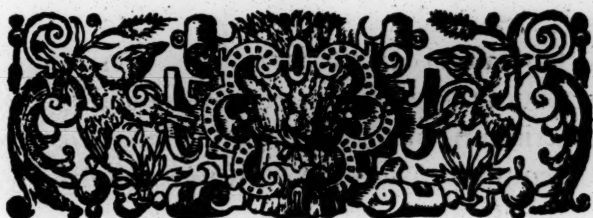

A. MELVINVS AD AMICVM suum F. H. *Coniurationem nitrosam carmine describentem.*

CVrasti pius ante meum, morboq; leuasti,
  Corpus Apollineæ Pæonia artis ope:
Nunc animum mulcens numeris & carmine dulci,
  Pascis Apollineæ Mæonia artis ope.
Quum paria haud possim, meritas nec soluere grates,
  Debebo meritis tempus in omne tuis:
Quin te Phœbïgenam Phœbi dignabor honore,
  Seu cures medicus, siue Poeta canas.

Idem ad Eundem.

THersiten cecinit diuino carmine Homerus,
  Tu quoq; diuino carmine monstra canis:
Quanto at Thersiten vincunt scelere hæc tua monstra,
  Tanto & vatem anteis carmine Mæonium:
Amplius hoc illum vincis, nec vinceris vlli,
  Quos tollis, ponis carmine perpetuo.

In Coniurationis Sulphureæ Historiam, ad Lectorem Præfatio.

EA fuit Coniurationis Sulphureæ, in potentissimũ regem magnæ Britanniæ Iacobum, totámq; Remp. Britannicam nuperrimè intentatę, & solo brachio Diuino dissipatæ, atrocitas (candide Lector:) vt dignissima sit, quæ omnium gentium linguis, omne genus literis celebretur, & posteritati transmittatur. Siue enim Pontificios equi huius Troiani Architectos & Machinatores spectemus, siue proditionis ipsius horrendæ & inauditæ magnitudinem perpendamus, siue deníq; ad Deum Opt. Max. Seruatorem & liberatorem nostrum, oculos attollamus, multas eásq; iustissimas causas reperiemus, ad memoriam eius (quantum possimus, quantúmq; valeamus) omni æternitati consecrandam. Pontificij propter insignem & singularem pietatem, apud omnes ferè populos iàm aliquot secula, claruerunt. Siue istorum libros voluas, siue sermones audias, videbis eos nihil præter pietatem, religionem, sanctimoniam crepare, & personare. Esse scilicet ipsos anctæ matris Ecclesiæ Catholicę filios primogenisos, & vnicos: sanctissimi Patris Papæ, Christi in

terris

terris vicarij, obſequentiſſimos ſubditos: penes ſe eſſe ſancta Dei oracula, ſacras ceremonias, ſanctas martyrum reliquias, ſacros ordines, ſancta fratrum & fratriarum collegia, & cœnobia, ſanctas & Auguſtas templorum Diuino cultui dicatorum moles, antiquitate, ſplendore, anathematum varietate, & elegantia vbiq; percelebres! ſacra & ſacroſancta omnia. Splendida certè & magnifica verba; verum rectè ad hęc quiſpiam. Verba quid audio, facta cum videam? Orationem Iacobi facilè agnoſco, ſed Eſaui manus horridas & piloſas, ſub pietatis veſte, bonos iſtos viros occultare, ſi penitiùs inſpiciantur, & contrectentur, illud eſt, quod arctè teneo, vehementérq; contendo. Antiqui Romani victoriæ ad caſtra ſua ſemel delapſæ, dicuntur alas præcidiſſe, ne vnquam poſteà auolaret. Romaniſtæ noui religionem olìm per Romam iter facientem, videri volunt ita humanitùs excepiſſe, vt eam perpetuò fecerint ſuã: ipſámq; quaſi Chirographo obſtrinxerint, nè à ſe vnquam in alias terras, & Orbis plagas decederet. Verum longè aliter res ſe habet. Nouitij iſti, á proauis (quorum reuerà in primis Eccleſię incunabulis fides illuſtris admodùm fuit) degeneres ità illam malè tractârunt, & indigniſſimis modis vexârũt, vt iampridèm coacta ſit, collectis ſarcinis, fuga ſibi de ſalute conſulere, aliáſq; ſedes & commorandi Domicilia comparare. Ab eo tempore ciuitas ſancta facta eſt meretrix. Caſtitatem citiùs in lupanari, quàm his diebus in vrbe Roma pietatem inuenias.

Viuere qui ſanctè cupitis diſcedite Româ,
Omnia cùm liceant, non licet eſſe pium.

Sicut

Sicut autem multæ ſunt impudicæ mulieres, quæ licet multotiès ſcortatæ ſint, & lectum nuptiale inquinârint, matronæ tamen honeſtiſſimæ dici & haberi volunt, maritíſq; magis etiam quàm caſtæ fæminę adblandiuntur: ſic Romana Synagoga, licet ſcortationibus & idololatrijs putidiſſimis omnia impleuerit, Chriſtúmq; re & veritate penitùs deſeruerit, pro Eccleſia tamen eáq; Catholica, & vnica Chriſti ſponſa, ſeipſam venditat, eúmq; varijs amoris lenocinijs & blandimentis, ſpecioſis ceremonijs, & pompoſis ritibus delinire conatur. Duæ res ſunt, quibus factio omnis & hæreſis religioſa, ſe cognoſcendã, num à Deo ſit necne, prodit, & exponit: Doctrinæ integritas, factorũ ſinceritas: Ad doctrinam quod attinet, habuit ſemper Papa Romanus, & habebit quamdiù offas illas opimas ſacerdotia ampla, Epiſcopatus, Cardinalatus in ſuos paraſitos conferendos habuerit, patronos, & oratores ſatis eloquentes, qui malam cauſam optimè agent, qui carioſam Papiſmi ſtatuam, concinnè dealbabunt, & deaurabunt efficiéntq; canina ſua facundia, ſicut olim Poeta cecinit,

Candida de nigris & de candentibus atra.

Quis neſcit omnes principes & Dynaſtas, magnam ſemper Sycophantarum & palponum turbam aluiſſe, qui ſi Dominus ipſorũ coruũ albũ pronuntiaret, præſtò eſſent, qui eum non modo albiſſimũ eſſe affirmarent, ſed ſi opus eſſet multis iuramentis confirmarent. Non eſt itaq; mirandum Papam Romanum cum princeps terrenus ſit, imò (ſi ipſius adulatoribus credere velimus) Deus terreſtris, omnibus & imperatoribus longè ſublimior) pugiles

ſuos

suos emiserit, Pighium, Hosium, Saunderum, Stapletonum, Fuerdentium, Bellarminum, Alanum, Personum, innumeros eius farinæ gregarios milites, qui pro ipsius Primatu, & Principatu, & Ecclesiæ Romanæ dignitate strenuè decertarent, & desudarent. Mercede siquidem ducti & conducti sunt, munifico, & liberali Domino inseruierunt, qui perfuncta militia ad summos ipsos honores, & dignitates euexit, amplissimísq; diuitijs cumulauit. Quis non aureum eloquentiæ flumen pro tot aureis, & annuis reditibus effunderet?

Auri sacra fames quid non mortalia cogis Pectora?

Ego verò sophistas istos, & Romanæ Curiæ rabulas, qui pro offa & cibo, ore nigerrimo, conscientia callo obducta, quiduis clamitant, Quælibet in quosuis conuitia dicere sæuos, quorum (fateor) scripta, incautos, & imperitos facilè fallunt, & illaqueant, missos faciam. Hos siquidem nunquam conuiceris, etiamsi euiceris. Nimium altercando veritas amittitur. Veniam ad secundum (vt ita loquar) κριτήριον, quod vt mininè fallax, ita cuiuis etiam plebeio & imperito obuium est, & familiare. Aurea est, omníq; exceptione maior Seruatoris nostri regula, omnem arborem ex fructibus suis, qualis sit, explorandam sese exhibere. Papismus, quales orbi terrarum fructus produxerit, breuitèr (si placet) videamus. Ego quatuor tantum Romanistarum virtutes Cardinales, seu totidem fructuum genera proponam, ex quibus, reliqua licet æstimare: Auaritiam, superbiam, impuritatem, crudelitatem. Auaritiam Romanæ Curiæ inexplebilem, omnes Europæ Nationes, quæ grauissimum Anti-

chrísti

christi iugum subierunt, & pertulerunt, expertæ sunt; quâ miserrimè expilatæ, & ad ossa ûsq; denudatæ sunt. Inter reliquas Anglia nostra, cuius vnius vectigalia Romam quotannis exportata, (vt refert doctissimus Lambertus, qui Cantium Libello elegantissimo descripsit) ærarij regij annuos reditus facilè æquabant. Quidam Angliæ Rex, fortè in sermone quodam Angliam, puteum inexhaustum appellauit: Hinc ansam statim arripuit Papa, nouis artibus (innumeras, & mirabiles excogitauit, omnem humani ingenij aciem superantes, & Diabolicam planè astutiam sapientes) ingentes pecuniæ summas extorquendi, & corradendi, ita vt puteum istum penè exhauserit, aridúmq; reliquerit, totámq; Insulam ad extremam ferè egestatem redegerit. Constat certè sacrificulos, & fraterculos pontificios, vbicúnq; pedem posuerint, religionis & deuotionis obtentu, multa mortalium millia, seu Myriades potius nummis emunxisse, patrimonijs & latifundijs exuisse, ita vt mundi, cuius contemptores dici, & haberi volunt, bonam partem occuparint, sibíq; mancipârint, eiúsq; possessores & Domini euaserint. Sic vt hodierno die, summus istorum sacerdos, absq; rubore vllo (quod secundo in loco attingendum à nobis est) voces illas Principis Aeris de regnis terræ vsurpet, Omnia ista mea sunt, & quibuscúnq; volo, illa trado. Neque mirum hoc videri debet, cum se Soli, Imperatorem Lunæ comparet; se accurata, & mathematica proportione & calculo, septuagies septies Imperatoria, & regia potestate ampliorem, & augustiorem venditet: qui potentissimos reges, & Dynastas beneficij & fauoris

fauoris loco admittit ad beatos pedes osculandos, Qui Imperatorem mandat sibi ad frenum præstolari, Gallorum Regem ad stapedem. Quis nescit Papam Franciscum Dandalum Venetiarum Ducem, Regem Cretæ & Cypri, proiecisse sub mensam suam, vt ossa cum canibus roderet?

Cælestinum Papam Imperatori Henrico sexto, Diadema Romæ non manu, sed pede imposuisse, & eodem rursus pede deiecisse? Alexandrum tertium Papam, abiectissimum in modum Frederici Barbarossæ Imperatoris ceruices pedibus suis conculcasse? Quanquam quid de Papa ipso loquor, cum ipsius serui & satellites Cardinales & Episcopi se pro Regum socijs & paribus, imò Dominis gerant. Thomas Beckettus Archiepiscopus Cantuariensis (vt refert Mathæus Parisiensis) Henricum secundum Angliæ Regem, bis eodem die in Normandia, sibi in equum ascendenti ad ferrum pensile ministrare passus est. Hic autem, cum in eundem Regem multa seditiosè & perfidè fecisset, pro tot meritis & talibus ausis in Martyrum Catalogum à Papa relatus est.

Romanenses quàm castè se gerant (etiam illi qui mundana cõmercia pietatis zelo deuitant, Monachorũ & Monacharũ cellulis & claustris, quò liberiùs Deo toti inseruiant, sese includunt, qui cælibatum & castitatẽ profitentur, & iurârunt) notius iam est orbi Terrarũ, quàm vt subterraneis illis antris & laqueatis specub⁹ occultari possit: si nefarias istorũ libidines, scortationes, adulteria, incestus, aliásq; non nominandas turpitudines percenserem, librum iustum implerem, non præfatiunculam scriberem.

Multa

Multa esse Romæ, sub oculis ipsius Pontificis, publicarum meretricũ millia omnes sciunt, quę annuatìm tributi nomine soluunt beatissimo Patri, ad triginta millia Ducatorum. Neq; istæ vt olim & alibi extra ciuitatem in Surburbijs & obscuris angulis habitant, sed intrà vrbis mænia in magnificis ædibus, & palatijs, quæ etiam vt queritur Gasper Contarenus (vir dignus meliori tempore & Domino,) cum reliquis delectis Cardinalibus, per forum fronte aperta ambulant, & mulis vehuntur nobilium iuuenum, & Cardinalium corona stipatæ & comitatæ. Mitto Petri Aloisij, Pauli tertij filij in Cosmum Cherium, Episcopum Fanensem facinus horribile & execrandum. Mitto Ioannis Casæ Archiepiscopi Beneuentani spurcissima scripta, quibus non puduit hominem Clericum & Episcopum sanctiq; Papæ apud Venetos legatum, id scelus, cuius nomen non modo inter Christianos, sed etiam Paganos honestiores inauditum, re ipsa abominanda, turpissimis verbis & putidissima facundia commendare. Videamus iam vltimo in loco, quàm se Romanus Papa, qui successor Petri, sacerdotum Princeps celebratur, gerat clementèr, mansuetè, Apostolicè. Christus suos Apostolos, & Discipulos emisit ad prædicandum, baptizandum & docendum omnes gentes: Papa suos emissarios Iesuitas & sacrificulos ablegat, (sicut olim Palestei suos milites) integris turmis, & phalangibus, ad dissipanda, euertenda & excindenda omnia illa regna, vi, ferro, flammis, nefarijs seditionibus & coniurationibus etiam subditorum in Dominos, & Reges suos legitimos, qui Laterani illius Iouis Imperio parere nolunt

Paulum 3. Papam in Catalogo suo habuisse dicitur meretricum publicarum nomina 45000. quæ soluebant tributum singulis mensibus quod ad 30000. aut 40000. ducatos surgit.

Concilium delectorum Cardinalium.

Sixtus 4. huius Patronus lupanaria vtriusque sexus, in vrbe Roma extruxit egregium papalis sanctitatis monumentum. Lib. Ital. rythmis conscript.

lunt. Quot sancti isti patres (Iesuitas & seculares intelligo) in omnibus ferè nationibus doctissimos & pijssimos viros, tantùmquòd verã & orthodoxã fidem abiurare nollenr, exquisitissimis tormentis à Turcis, & Paganis mutuatis, dilaniârunt? quot millia fratrũ nostrorum in Anglia hac nostra, Gallia, Germania, Hispania, Italia, omnes fidei Christi articulos amplexantia, & profitentia, ardentibus flammis consumpserunt, & sacrificârunt? Nemo hodiè est (si Pontificem & Turcam excipias) qui religionem suam ferro & flamma tueri, & propagare conatur. Religio siquidem persuadetur, non cogitur. In eo tamen Pontifex Romanus Turcam superat, quod hic Christianis in suis ditionibus (modo tributum illi soluant) habitare, mercaturam exercere, diuinum cultum celebrare permittit: Ille quos solidis rationibus, & scripturæ testimonijs, in suas partes perducere nequit, carceribus, cippo, gladio, igne, fortissimis scilicet argumentis, edomat & peruincit. Ipsos homines cum suis argumentationibus, ne triplici Coronæ suæ molestiam facessant, è medio tollit, & abolet? expedita certè via ad controuersias omnes dirimendas & finiendas. Verum vt multa alia dirissimæ feritatis exempla pretermittam, Carnificina illa Parisiensis, & proditio ista sulphurea, veluti Columnæ duæ ex ære erectæ, teterrimam istorum crudelitatem, quâ omnis barbaria superata est, omni posteritati proclamabunt. Liceret hìc Corollarij loco addere Iesuitarum impudentiam meretriciam, atheam, & planè diabolicam, quâ sacræ Paginæ, Dei ipsius oraculo, veritatis normæ infallibili, imò ipsissimæ veritati vim offerunt, ipsius maiestatem

Ioannes Angliæ Rex papali sententia regno abiudicatus & Henricus Lucemburg: veneno in ipsa Eucharistia à Monacho exhibito, iubente (vt aiunt) Papa sublati sunt. Gregorius 7. Henricum Imp. in templo precantē interficere voluit.

maiestatem violant, & vt nasum cereum aut nautæ subligaculum, huc illuc pro libitu & arbitrio suo detorquent. Edidit quidam nuperrimè, & vt audio, cum superiorum Iesuitarum licentia & approbatione, huius farinæ humuncio,* libellum spurcissimum, profitente hoc ipsum ipso titulo, quo cum sacris scripturis, impurè, impiè, & nequitèr ludit, & in ipsas lurco turpissimus, cruce omni & supplicio dignissimus, multas horrendas & non nominandas blasphemias euomuit, & eructauit. Detrahenda est ergo personatis istis hypocritis, pietatis larua, quâ vitia & impuritates tantas concinnè tegere, & imperitæ & incautæ plebeculæ imponere, & quouis circunducere solent; vt detracta pelle ouina, lupina istorum feritas & voracitas, leoninus fastus, hircina lasciuia omnibus innotescant. Videtis coniurationis istius authores & fabricatores, quales & quàm boni viri sint, de re ipsa, & sceleris natura, & conditione pauca mecum (si placet) perpendite. Coniurati concilium inierunt non de Rege tantum tollendo, sed Reginam clarissimam & immeritam, Henricum ingentis spei Principem, Carolum Ducem, infantem innocentissimum, omnem Nobilitatis florem, Senatores regios, Magnates Regni, Ecclesiæ Antistites, Iustitiæ Patres, prudentissimos viros Prouinciarum legatos, Capitolium ipsum Themidis, cum omnibus legum monumentis, & instrumentis, Regnum deniq; ipsum, vno momento, & oculi iactu, exitio destinârunt; Imò suos ipsorum socios Catholicos permultos, qui conuentui illi, ex officio adesse tenebantur, parcendos non putarunt, sed communi sorti, & incendio adiudicârunt. Sed

Clemens 6. Imp. Ludouicum Bauariũ veneno sustulit. Pareus proditor à Papa remissus ad reginam Elizabetham è medio tollendam? Iocobita ille qui Henricũ 3. Galliæ Regem interfecit.

**Pruritanus.*

quid in iſtos Rex deliquit? qui cum perdere iſtos, & regno ſuo excindere facilè potuiſſet, leges tamen contra illos latas ſaluberrimas ſilere paſſus eſt, & omnibus hactenùs ſupplicijs de ijs ſumendis abſtinuit; Qui legum aciem nonnihil obtundere & emollire ſtudioſè moliebatur, qui annuam pecuniæ mulctam, quam ſoluebant anteà, non erogauit.

Quænam iſta ſunt hominum monſtra & portenta, quos néq; Maieſtas regia, ſexus fœmineus, ætas tenera & puerilis, conceſſus prudentiſsimorum & grauiſſimorum virorum, ornatiſſimus ſenatus habendi locus, amicorum periculum & iactura quicquam mouerunt? Quos néq; pudet quicquam, néq; timent quenquam, néq; legem putant tenere ſe vllam, diuinam, humanam? Qui regem cúmq; benè de ſe meritum, quanquam quid regem dico, qui omnem ſobolem regiam, proceres omnes & ſenatores, regnum deníq; nobiliſſimum ſimul & ſemel obruere, & vno quaſi rogo contumulare conati ſunt. O frontes pluſquam ferreas! corda adamantina! O manus audaciſſimas & ſceleratiſſimas, quæ illud facinus effoſſis ſub Capitolium cuniculis, tentârunt & aggreſſæ ſunt, ad cuius memoriam & recordationē nudam, homines alioquin flagitioſiſſimi contremeſcunt. Verum adhuc ſceleris iſtius faſtigium, & apicem non attigimus. Quod ſupereſt & ſequitur, omnes omnium impietates in ſe complectitur. Audite igitur Pontificij, & ſi quis ſit reliquus in vobis, non dico religionis, ſed humanitatis ſenſus, deteſtamini, aut erubeſcite ſaltem facinus inauditum, horrendum, & ab omnibus Chriſtianis hominibus ſummè execrandum. Coniurati ſumpto

to altaris Sacramento, et ſancti ſeruatoris corpore, hauſto illius ſanguine, mentes ſuas ad ſęuitiam & crudelitatem, manus ad ſanguinẽ regis ſui & magnatum, multorúmq; innocentium hominum effundendum, ſeſe totos ad impiam taciturnitatem,& in ſcelere horrendo conſtantiam obligârunt. O inauditum & omnibus diris exercrandum flagitium, auguſtiſſimo & ſacratiſſimo noui fœderis ſacramento & myſterio perditiſſimos ſicarios nequitèr abuti, ad ſe mutuò in ſceleratiſſima fœderis & coniurationis ſocietate aduerſus vnctum Dei & Eccleſiam conſtringendos! O Sanctos Patres Ieſuitas, dignóſq; qui in ſanctorum album referantur, Garnettum, Gerardum, Grenwellum, qui tam immanem proditionem ſiluerunt, imò qui concilio & precibus præſcriptis iuuerunt, qui deníq; ſacram cœnã coniuratis, ſuis manibus præbuerunt, qui ſanguinem Domini, nefarijs proditoribus, cædem & ſanguinem optimorum & grauiſſimorum ciuium ſitientibus & anhelantibus bibendum exhibuerunt!

Verendum ſanè eſt, ne cum ſeri nepotes hiſtoriam hanc olim perlegerint, me fabulam meram & figmentum concinnaſſe, non rem geſtam narrauiſſe opinentur. Verum ego iſtos miſſos faciam, quorum impietati nulla par oratio inueniri poteſt, & ad Deum optimum maximum vigilem illum, & cuſtodem Iſraelis, me conuertam, cuius vnius & ſolius beneficio, & gratia, ingens hoc periculum & diſcrimen euaſimus. Solent autem mortales ingrati & φιλαῦτοι nimis Dei opt. max. gloriã extenuare, & communicare cum multis. Et quidem in Concilijs impiorum hominum & ſeditioſorum diſſipandis,

dis, regum virtus, Senatorum prudentia & ſagacitas, ſatellitum et ſtipatorum fides, magiſtratuum inferiorum ſedulitas, & vigilantia multùm poſſunt. Huius vero coniurationis patefaciendæ & euertendæ laus tota, quantacùnq; eſt, (quæ ſanè maxima eſt) Dei vnius benignitati & extenſæ Dextræ aſcribenda eſt. Ea ſiquidem fuit ita excogitata aſtutè, tam cautè & ſubdolè inita, tam callidè occultata ad ipſiſſimum ferè temporis deſignati articulum, tantis Sacramentis, & iuramentis velut chalybeis catenis, deuincta & conſtricta, vt nulla vis aut prudentia humana, eam diſrumpere aut illudere potuiſſet. Solus Deus immanitatem ſceleris execratus, impiorum & perditorum hominum conatus fregit; ſolus caſſes iſtos & tendicula tam aſtutè celata oſtendit, & patefecit; ſolus nos licèt immeritos, & tanta gratia indignos, pro infinita ſua bonitate, imminente, inſtante, & ineuitabili exitio, momento liberauit, & vindicauit. Quis Pontificium illum ignotum ſceleris conſortem occæcauit, ità, vt ad D. Monteglium literas coniurationis obſcuris verbis indices mitteret? Quis D. Monteglij, Pontificijs partibus, eo tempore nonnihil fauentis, animum perculit & flexit, vt cum ſummo Secretario literas illas communicaret? Quis clariſſimi Cecilij mentē mouit vt non penitùs reijceret illa indicia, vt læſi cerebri, & otioſi deliramenta, ſed vt regi indicaret, ipsiq; legendam epiſtolam exhiberet? Quis regis animum illuminauit, vt (tanquam Oedipus alter) ænigmata illa perplexa ſolueret primo aſpectu? Quis ei in mentem indidit, vt de puluere tormentario, de perluſtrandis Capitolij ædibus, & vicinis

locis cogitaret, vt re infecta, redeuntibus ministris secundò ad accuratiùs, & penitiùs exploranda omnia remitteret? Quis populum omnem ipsósq; adeò Catholicos, ne se coniuratis per varias prouincias vagantibus falsissimósq; rumores vbiq; spargentibus, & ad arma vocantibus, adiungerent, cohibuit? Deus vnus & solus hæc pro nobis omnia effecit. Qui hoc non videt, cæcus, qui non intelligit, stupidus, qui non ingenuè confitetur, & proclamat, bipedum omnium ingratissimus est.

Magna fuit illa Iudæorum ab Hamanis Agagitæ implacabili odio, & crudeli ad cædem & carnificinam designatione, liberatio: sed quæ cum ista nullo modo adæquari, aut comparari potest. Habuerunt Iudæi ea tempestate, in Aula Imperatoria patronos magna authoritate & gratia apud regem, Hesteram reginam contribulē suam, & Mordocaium, aliósq; (vt verisimile) quam plurimos, qui de auerruncando isto malo ab Hamane intentato, seriò cogitarent, & contrà totis viribus niterentur. Machinatio ista ita fuit Diabolico astu offuscata, & celata, vt nemo mortalis (si coniuratos excipias) de tàm horrendo & immani flagitio, nè somniaret quidē. Illis spatium datum est, & deliberandi tempus, quo se vel ad defensionem pararent, aut fuga in alias regiones periculo eriperent. Nobis pij isti & religiosi Catholici, ne tantillū quidem temporis, nè horulam vnam, ne momentū concesserunt, ad Deum inuocandum, & nosmet morti comparandos. O pietatem singularem! & dignā, quæ à Christiano orbe aduertatur. Multa animarum innocuarum millia, nil tale cogitantia (nullo concesso ad pænitentiam

 spatiolo)

ſpatiolo) ſine vlla miſericordia, ſubitò ad orcum (ſic enim de hæreticis iudicant) quaſi fulmine peſſum dediſſe, aut potius, in aerem ad principẽ aeris, turbine ſulphureo, emiſiſſe, & eiaculaſſe animus fuerat. ô numquam ſatis laudandam & celebrandam diuinam prouidentiã & bonitatem! quæ hominum miſerta eſt, quorum homines fratres & conſanguinei, nulla miſeratione commoti ſunt: quæ attentiùs & cautiùs vigilauit ad ſalutem noſtram, quàm perditiſſimi & vaferrimi ſicarij, ad pernitiem: quæ dolum malum humano ingenio maiorem, ſuo ipſius genio & nutu patefecit, euertit, diſſipauit: Quæ artifices ipſos indices fecit ſceleris, & ſui ipſorum carnifices. Non poſſum certè ſatis laudare grauiſſimum ordinum decretum, quo ſancita eſt annua & publica liberationis noſtræ maximæ recorcordatio, diuinæ benignitatis cõmemoratio & celebratio. Optarem etiam, vt Columna marmorea, iuxta capitolium extructa & erecta, literis aureis maiuſculis, tum ſceleris immanitatem, tum liberationem noſtram & gratitudinem, ſucceſſuræ poſteritati enuntiaret. Conuenientiſſ. ſanè eſſet hiſtoriam iſtam omnibus linguis deſcriptam extare, vt ſingulæ nationes Ieſuitarum, & pontificiorum deteſtandam hypocriſin, pietatis pallio inuolutam, tandem pernoſcant & diuitent: horrendam ſceleris huius atrocitatem, & immanitatem admirantes execrentur: deniq; Deum opt. max. (cuius erga ſuos in æternum fides, benignitas, miſericordia) nobiſcum vnà omni laude & honore prædicent & celebrent. Me quod attinet, cum multos ſciam ſoluta oratione coniurationem iſtam deſcripſiſſe, ver-

ſibus eam complexus ſum, partim vt Poema iſtud velut Hymnum gratulatorium Deo optimo maximo pro liberata tam horrendo & ineuitabili excidio dulciſſima patria, conſecrarẽ, partim vt in Poetice, cuius ab ineunte ætate ſtudio impenſé delectatus fui, ſucciſuis horis meipſum exercerem, partìm, vt viris eruditis (quorum ætas hæc feraciſſima) occaſionem præberem, limatiùs iſta et elegantiùs pertractandi. Ignoſcent autem ſpero, mihi homini Medico in alijs ſtudijs et laboribus exercitato, æqui rerum æſtimatores, ſi Poetæ munus omni ex parte non expleam.

In Magnis & voluiſſe ſat eſt.

Editio prima Raphelengio diſtinata, et miſſa, ipſo deſertore et transfuga facto in partes pontificias, incidit in ſordidum quendã et turpi-lucri-cupidum Typographum, qui eam miſerrimè habuit, et veluti pannis obſitam et laceram, ad emendicandam ſtipem emiſit. Ego, vt commodiùs aliquantò et honeſtiùs veſtita, in publicum poſthac prodiret, procuraui. Deus faxit vt elucubratiuncula hęc noſtra ad ſuam gloriam, et Eccleſiæ aliquam ſaltem vtilitatem faciat; et aperiat tandèm hominum inſciorum, et non malorum oculos, quo Ieſuitarum et ſacrificulorum fraudes et impoſturas videant tandem et perſpiciant, vt relictis Antichriſti caſtris, ſe ad Militiam Euangelicam et Chriſti vexillum adiungant.

Ad Franciscum Heringum

amicissimum & Medicum optimum

De Pietate Pontificia, Et Venatione Catholica.

Qualis Pontificum pietas, venatio qualis,
A te perbellè pingitur, & graphicè.

Ad eundem.

Pontificum hæc pietas? venatio Catholicorum?
Falleris: impietas hæc est, cædésque cruenta.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΝ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΜΗΧΑ-νορράφων Ὁμηρικῶς.

Μῆνιν ἀείδεις τὴν δολομήτην Ραμυλισδαίων
Οὐλομένην, ἣ μυρί' Ἄγγλοις ἄλγε' ἔθηκε,
Πολλὰς δυσσεβέων ψυχὰς δ' ἀΐδι προΐαψεν
Ἠπερθπήων, ἐν περιπίδεσσιν ἀμήχανον ἄτην
Μηδομένων, καὶ τὴν κακὴν παντοίαισι δόλοισι
Ραπτόντων, παντῇ τ' ἀπατήματα δημοπρέποντας
Πραττόντων, τὰς ἀντιθέου τέχνας Βελίαλ.
Τοὺς πάντας τοῖς ἰδίοισι ἑλώρια τεῦχε,
Ἀμφὶ πύλαις Λονδιναίης· Θεοῦ ἐτ[illegible] βουλή.

ΠΕΡΙ

α'. β'. α'. β'.
Τίς βίβλος; Εὐσεβείη. ἄλλη δέ τις; ἔστιν ἡ ἄγρα.
α'. β'. α'. β'.
Ποιητής; Ἰητήρ. οὔνομα δ᾽ ἦ τις; Ἔριγγος.
α'. β'. α. β'.
Ὧν ἕνεκα γέγραφε; προδοτῶν. ποίων; τερατουργῶν.
α'. β'. α'.
Τοῦτο τί; ἀμφοτέροισιν ἔμελλον χερσὶ χέειν. τί;
β'. α'.
Τὴν κόνιν αἰθαλόεσσαν. τοὔνεκα τοῦτο δὴ ἐπτοίεσαν;
β'.
Οὐκ ἔθελον λείον σόον ἔμμεναι, ἀλλ᾽ ἀπολέσθαι.
α'.
Εἰπὲ δὲ μοι σύ, καθ᾽ ὧν ταῦτ᾽ ἀτάσθαλα μηχανόωντο;
β'. α'. β'.
Τῶν κατὰ πάντων. Φεῦ τοῦ ἀπύστου. Αἱρεσιώταις.
α'.
Τῆς Ῥώμης, ἢ τῆς Ἀγγλων αἵρεσις ἐστ᾽ ἀλίτημα;
β'. α'.
Πῦρ πῦρ αἱρεσιώταις. αἰεὶ δὲ Χριστὸς ὁ σωτήρ.

G. H.

Ad Papam.

Quid fremis Herculeo quasi pressus (Papa) furore?
Heringi grauitèr te quia Musa premit?

De venat. Cath.

Venari quid Papa solet? nil veriùs vnquam:
Emittit catulos, quos alit, atque suos.

H. P.

Ad Authorem.

Tu malè gesta, canis benè: sed meliora canendo
Non facis, & quàm sint, deteriora nequis.

Ad beneuolum Lectorem.

Quales sint, fuerint quales, qualésque futuri
Sint, vno discas crimine, Catholici.
Heringus meritis verisqué coloribus ornat
Hoc vnum: verbis omnia disce tribus.
Technas, uerba, scelus, Stygias, blasphema, rebelle,
Cudunt, fundit, agunt, pectora, lingua, manus.

ΕΙ'Σ ΤΟ'ΥΣ ΠΡΟΔΟ'ΤΑΣ.

Τίκτε μὲν αὖ ἔργα πάλαι καὶ ὑμῶν θρησκείαν ἔθρεψε:
Νῦν θὴρ οἰκοδομεῖ, τῶν ἁγίων τε σφάγη.
Τὴν δ' αἰνεῖ θύρεχν, καὶ τοὺς θηρευτὰς ἀριθμεῖ
Ἐν τοῖς ὀρχνίδαις εὐσεβίην αὔξεις.
Ἔστ' οὖν εὐσεβίη (προδόται) ποῖα; ποῖα ἢ θήρα;
Αἱ μὲν καθολικῶς οὐχὶ διαβολικαί;

Ad Momum.

Mome quid infrendes? solis minùs ista placebunt
De grege Catholico, qualis es ipse, lupis.
Turgidus úsque crepas medius; totusq́ꝫ veneno
Rumpare inuidiæ liuidus vsq́ꝫ licet.
Nec bona de rebus malé gestis carmina possunt,
Nec male gesta bono carmine scripta mori.

T. H.

Pietas Pontificia.

Vrgens (Muſa) redi ſtudia ad neglecta diúque
Intermiſſa nimis: ſuſpenſaq́; poſtibus arma
Arripe: ni facias, poſtes & ſaxa ſonabunt
Barbaricum facinus, quo Phœbus *atrocius vnquam*
Nil vidit: Pario *deſcribi Marmore dignum.*
Tu (Pater omnipotens) *cuius nos gratia viuos*
Seruat adhuc immenſa, tibi da viuere, laudes
Da celebrare tuas, & iuſtis annue cæptis.

M*Onſtrū horrendū, infame cano, crudele, ſuperbū,*
Quod Dæmon nuper magna ex meretrice nefādo
Concubitu, denſis tenebris, Erebiq́; cauernis
Extremis genuit ſoli cœloq́; tremendum:
Purpureumq́; ſtatim ſcortum ad Lernæa *remiſit*
Stagna, *vbi clàm peperit,* Romano *& lacte cibauit.*
Fætus hic, antiqua longè damnoſior Hydra,
Prodigium humani generis, creſcebat in horas.
Mortifero poſtquam mater turgêre veneno,
Serpentino aſtu præcellere, & artibus orci

Inſtructum

Instructum omnimodis agnouit, talibus ipsum
Compellat verbis, monitisq́; salubribus ornat.
Gens inimica mihi, magnoq́; inuisa parenti
(Si qua alia) est Britonum, Petri *quæ plurima regno*
Damna tulit, maiora etiam molitur & optat.
O quantos olim reditus, & opima profusè
Annua Apostolicæ sedis *mittebat in arcas!*
Quàm lautè nostras fecit fumare culinas!
Quarum (quippè licet tibi verum gnate fateri)
Semper erat primus, quicquid præteximus, ardor.
Quanta aluit fratrum sanctorum examina! quantas,
Quàm augustas moles, cœlumq́; minantia templa
Diuiparæ auspicijs construxit virginis, atque
Cælitibus reliquis, quos nos donauimus astris!
Nullus in vrbe locus fuerat, modò diues, amænus,
Nullus agro, nostri quem non tenuere coloni:
Natio tota meos paßim resonabat honores.
Anglia Romanum fiscum *Prouincia diues*
Litibus aßiduis auxit magis omnibus vna:
Gallia *non illi par, aut* Germania *lata.*
Regia (quid multis?) vicêre æraria grandes
Prouentus; forsan mira, at verißima narro.
Et tantam me posse putas de faucibus æquo
Ferre animo ereptam Lutheri *dogmate prædam?*
Non patiar: certum est vlcisci; transfuga postquam
Sacrilegus nostras acies & castra reliquit
Catholica, heu quantis turbis, subitisq́; procellis,
Concussum est triplici regnum diademate fulgens!

Germa-

Germanos *secum & Gallos & pœnè* Britannos
Omnes, hic sancto Petri *de corpore traxit.*
Sum Regina *potens, dixi, nunquamq́ mouebor:*
Tempora me viduam miseram, me nulla videbunt.
Sed ne te longo nimiùm sermone fatigem,
Res nostræ assiduè nutantes quærere cogunt
Concilia, atque nouas Plutonis *tradere technas*
Incudi, implicitis stratagemata texere griphis.
In te spes sola est, patris documenta, measq́ue
Tu calles omnes rationes, i pede fausto
Littora ad Albionis *pulchræ; regnumq́ rebelle*
Per fas, perq́ nefas, ad nostra reducito sceptra.
Ille iter aggreditur, maternaq́ iussa facessit
Ocyùs, & toto diuisos orbe Britannos
*Cautus adit, Mystam simulans, (*Cacodæmonis *iste*
Mos vetus, vt lucis fallat vestitus amictu
Tectiùs) & Fawksi *periuri pectora primò*
Vafra subit, cui plena dolis præcordia, promptæ
Ad facinus quodcunq́ manus, cui lingua Sinonis.
Hic alibi Ionston, Fosterus, Brunius *audit,*
Proteus *in formas facilè versatilis omnes*
Pro ratione loci; Regio noua singula nomen
Mutat, mens eadem remanet, studiumq́ nocendi.
Prensat vbi q́ homines, cæco meretricis amore
Flagrantes nimiùm multos; tacitisq́ susurris
Ægypti *optantes patinas, atq́ aurea magnæ*
Pocula Reginæ, *veterem quæ rexerat orbem.*
Excitat his animos, & spes attollit in altas,

Fata-

Fatalesq́; dies, & ineluctabile tempus,
Caluini *assectis* Bezæq; *instare ministris;*
Assore iam tempus memorat, quo mœnia Romæ
Aedificent, hostes plectant, priscumq́; nitorem
Catholicæ reddant fidei: mellita Sinonis
Verba auidè excipiunt, & lætis mentibus abdunt,
Seq́; suasq́; operas, & vota ardentia spondent.
Ille ergò inflatus rectis successibus aulam
Regalem *inuadit, quam lætus obambulat inter*
Anglorum proceres, generosorumq́; cateruis;
Magnus vbi dextra quatiebat sceptra potente,
Vnanimi applausu, solium qui ascendit auitum,
Iacobus, *cuius lenis clementia regni*
Principio ciues sese diffudit ad omnes.
Sic ratus egregius Princeps, se posse rebelles
Papicolûm mollire animos, & flectere duras
Ceruices: alitèr longè res cessit, abusi
Principis eximij bonitate, attollere cristas
Cœpère, indomito passim turgescere fastu,
Molirią́; nouas turbas, & spargere voces
In vulgum inuisas, & quærere apertiùs arma.
Watsonus, *primùm veterator callidus, ausus*
Tranquillos rerum status turbare: sequuta est,
Nescio quo demens Lancastria *cæca furore:*
Wallia *postremò. Vafrum sed adire Sinonem*
(Quem modò magnificâ spatiantem liquimus aulâ)
Præstat, hic astuta vt versat molimina mente,
Percæo *occurrit, (Regis fuit iste satelles,*

Mancipium

Mancipium Papæ) commiſſa negotia pandit:
Remq́ꝫ, virumq́ꝫ auidè complectitur ille, fidemq́ꝫ
Ambo promittunt firmam, quam neuter habebat,
Et iunctis iurant ſcelerata in fœdera dextris.
Vos (rerum domini) diras nutritis Echidnas
In gremijs veſtris, aulæ qui admittitis intra
Limina papicolas: latet abditus anguis in herba.
Proditio infamis, damnoſa rebellio, cædes
Horrendæ, & Stygiam redolentia pharmaca fraudem
Sunt ſtudia iſtorum, iam vulgatiſſima mundo
Toti, & Catholicæ monumenta perennia Sectæ.
His ſcandunt cœlum meritis, ſic itur ad aſtra.
Verſutus porro mutato nomine, Falſus,
Percæi famulus vulgò perhibetur, & illâ
Ignotus ſpecie eructat lethale venenum
Securè, & ſceleris trahit ad conſortia multos.
His ità tranſactis, clàm rurſus trans mare currit,
Et matrem reddit certam, geſta ordine pandens.
Collaudat, ſuadetq́ꝫ bonis ſucceſſibus inſtet
Gnauitèr, atque amplo dimittit munere lætum,
Inſtructumq́ꝫ nouis mandatis: impiger ille
Accelerat reditum vetereſq́ꝫ reuiſit amicos,
Auſtriaciq́ꝫ ducis aulam; qui ſitnè ſacerdos,
An bellator, agant partes; ſub iudice lis eſt.
Conuenit hîc profugos Angla de gente, nouarum
Percupidos rerum, patriæ mala damna precantes,
Monſtra hominum, pelago rapido qui turbine moto
Piſcari gaudent; currenti calcar acutum

Et

Et ſtimulos addunt, ſua quiuis ſymbola confert,
Inuentiſq; nouis cumulant, techniſq;, doliſq;,
Et ſcelere occultare docent ſcelus. Ille reuerſus
Antiquo famulatur hero, cui ſingula narrat,
Et maturandum facinus; ſe nempè paratum,
Omnigenis locupletem armis, quæ aut Romula tellus
Fraudibus infamis, vel regna Acherontis haberent.
Hinc ſeſe accingunt operi ſocijſq; vocatis
Conſilium *capiunt, ſenſuſq; ex ordine dicunt,*
Hic vitam Regis *cultello, aut arte* Braſuti
Tentandam, aſt alius iugulandum cenſet amici
Hoſpitij ſpeciè, quandò laſſata per æſtum
Venatu placidus mulceret corpora ſomnus.
Horreſco referens totus, vox faucibus hæret,
Et coniuratos nullus metus occupat iſtos,
Talia qui faciunt? diuina, humana nefandè
Miſcent, hoſpitij gentes ſacrata per omnes
Barbaricas violant iura intemerata, fidemq;.
Talia iactantes audit Catsbeius: at ille
Longè, ait, à vera erratis (mihi credite) meta:
Parua hæc ſectari nobis non conuenit: vno
Radicem, & ramos ſimul ictu excindere præſtat.
Si Regem *è medio tollamus, nobilis hæres*
Henricus *regno potietur, ſanguinis acer*
(Credere ſic par eſt) vltor, vindexq; paterni.
Qui cùm ſit magnæ Princeps virtutis, & altæ
Indolis, in noſtros haud tutum eſt creſcere luctus:
Semina ſic generoſa ſolent exurgere in orſus

Prægrandes: primò sic ceruus paruus, inermis,
Incipit arboreos tandem diffundere ramos,
Corniger asq́ inter ductor præcedere turmas,
Ingentes flammas scintillula parua cieuit
Neglecta incautè, vastas & perdidit vrbes.
Paruus hic octauum cogit meminisse potentem
Henricum, *sancto lethalia vulnera Papæ*
Qui inflixit primus, funestum nomen & omen
Horresco Henrici: *mihi stat sententia firma,*
Funditùs hæreticam, *inuisamq́ euellere* stirpem:
Id qua nunc dextrè fiat ratione docebo.
Est antiqua domus, Percei vicina cubili,
Hâc Angli satrapæ, consultoresq; Britanni,
Concilium *summis regni de rebus habendum*
Decernunt; primoqúe diê pro more receptum est
Regem, Reginam, *paruo cum* Principe *adesse*
Magna cum pompa, stipatorumqúe caterua,
Palmatisqúe togis, gemmis, auroqúe coruscos.
Ingens fit populi concursus compita complens:
Turbis se adglomerant densis, spectantq́ triumphum:
Aedibus his facile est furiosas subdere flammas,
Atque perorantem Regem, Proceresq; *silentes,*
Turbine sulphureo sublimes tollere in auras.
Hæc vbi dicta, tacet: magnis applausibus illi
Collaudant facinus: quin Falsus talia fatur.
Pulchrum consilium! sic quæ domus intulit altas
Pontifici *plagas, alta ruet ipsa ruina.*
Sic nos Catholicæ causæ *memorabimur olim*

Instauratores, sancto & ponemur in albo:
Sic peccata luent, qui iniustas condere leges,
Et maculare manus sancto assueuêre cruore
Mystarum, *nostris opibus, spoliisq́ superbi.*
Hinc iuuenes quosdam selectos vertere terram
Iuratosq́ iubent, alij mandata capessunt,
Consortes moneant, vt tempore designato,
Armati accurrant celeres, quò funditus hostes
Incautos subitò Male-puros *perdere poßint,*
Et genus inuisum terris abolere relictum.
Fossores primò Perci *ex conclauibus altas*
Educunt fossas, & subterranea longè
Antra cauant, nudantq́ loci fundamina sacri.
Intereà Perceus, *cellam magis vsibus aptam,*
Cui suspensa domus, pretio conducit, in illa
Zythum, carbones, & ligna recondere fingens.
Hæc vbi pro votis cesserunt, prospera sperant
Omnia, & extremus Falso *concreditur actus.*
Hic Dæmon (hominis ne posthac nomine digner)
Ambulo nocturnus, fraudis, scelerisq́ magister
Horribilis, pyrij vim magnam pulueris intùs
Clàm portat, plenisq́ cadis, hic ponit & illic,
Dolia bina addit, funestis mercibus implet,
Regis *substernit solio, segmentaq́ ferri*
Imposuit, lignique strues superaddidit illis:
Consimili obtexit reliqua omnia furcifer arte.
His ita dispositis, furiosâ mente Nouembris
Quintum *auidè expectat scelus ad crudele paratus;*

Quale

Quale nec antiquæ Catilina *nefarius olim*
Romæ *intentauit*, Iudæis *perditus* Haman.
Singula si euoluas veterum monumenta, librosq́;
Barbariam *totam perlustres, non tibi tantum,*
Tam horribile occurret facinus, crudele, nefandum.
Rex, Augusta, *puer* Princeps, stirps regia tota,
Illustres proceres, *& germina* nobilitatis,
Iustitiæ & legum patres, clerus reuerendus,
Flos generosorum, *summus sanctusq́;* Senatus,
Anglia *tota vnâ periisset percita plagâ.*
Haud secùs ac cum quis leporem, quem viderat antro
Securum dormire suo, cum fuste peremit
Rusticus intautum: Gentem, nomenq́; Britannum
Sic Draco *terribilis subitò oppreßisset, &* Anglos
Christicolas *omnes vno absorpsisset hiatu.*
Vasta adeò Latio *sunt guttura, & horrida* monstro!
Quis cladem illius poterat narrasse diei?
Quisuè triumphantes vrbis patriæq; *ruinas*
Inter, Sacrilegos graphicè depingere? centum
Si mihi linguæ essent, totidemq́; in pectore mentes,
Non possem tantos fando explicuisse dolores.
Da mihi Mœoniden, *& tantos obiice casus,*
Arduum onus fugeret, propriis & viribus impar.
Namq́; mihi videor flagrantem cernere Troiam
Rursùs, & horrisono misceri cuncta tumultu;
Londinum *imperio florens, opibusq́; superbum,*
Emporium Europæ, flammis furialibus ardens;
Mœnia perrumpi, compleri milite vicos

Armato, irato, dispergi corpora passim
Exanima, & plenos currentes sanguine riuos,
Per plateas, per templa, domos; & tristia vbiq;
Lamenta, audiri & planctus, gemitusq; sonantes:
Errantes pauidas per tecta insignia matres,
Complecti teneros gnatos, atq; oscula salsis
Figentes lachrymis commista; vlulatibus ædes
Fœmineis passim reboantes: omnia sæuo
Vulcano superante, aulam quâ iura popello
Palmati dictant patres, regumq; sepulchra
Priscorum, & multos monumenta intacta per annos.
Adde his, quod funus patriæ, celebrisq; cadauer
Londini, regum sedis, septrique Britanni
(Proh scelus!) haud quisquam posset luxisse superstes,
Principe sublato, satrapis, summoq; Senatu,
Quippe animus fuerat crimen diuertere in hostes,
Et Puritanos præconis voce nefanda
Promulgare reos sceleris, proscribere vbiq;
Designare neci, flammis, ferroque, per omnes
Circuitus regni. Sunt hæ Cacodæmonis artes,
Non hominum indubiè, facinus celare stupendo
Exosum scelere, insontes pro sontibus, eheu,
Plectere supplicijs summis, peruertere regna
Integra, & insontum sese satiare cruore.
Dæmones aut non sunt, aut hæ sunt Dæmonis artes
Atque opera, humana speciē, formaque vagantis.
Sed Pater omnipotens, moderator & arbiter orbis,
Maxima seruorum cui semper cura suorum,

Cuius

Cuius per totum vigilans percurrit vbiq;
Mundum *oculus, terras omnes, maria intima lustrans,*
Abdita & abstrusis penetralia cæca tenebris,
Cui fraus *tecta*, dolus, *scelerata rebellio*, cædes
Insontum exosæ, rectum, iustumq; *probatur,*
Prospiciens quanto Britonum rex, resq; *periclo*
Versentur placida depromit talia voce:
Hinc atque hinc densa solium cingente corona
Aligerûm iuuenum, queîs iussa facessere cordi est.
Cernitis, vt Satanas *Venator callidus, astu*
Struxerit insidias Stygio, quo funditùs Anglos
Deleat è terris, qui nostrum numen adorant;
Triticeósque Deos, *& marmora muta reponat.*
Hæc si succedant, lethalia vulnera magna
Bestia curabit, Babylon *reparabitur, orbis*
Prostibulum, fraudis, cædis, scelerumqúe magistra:
Irrita priscorum fiet sententia vatum,
Qui triste exitium Romæ, *certasqúe ruinas*
Prædixêre olim. Diris obsistere cæptis
Certum est, & tantas Anglis *auertere clades.*
Hi quanuis digni sint, qui plectantur, abusi
Eximijs meritis nostris, summoqúe fauore,
Sacrilegi tamen indigni, qui talia sumant
Supplicia; at præstat rapidas extinguere flammas,
Iam iamq; arsuras. Ad se vocat ocyùs vnum
Aligerûm ex turba fratrum, cui talia mandat.
Protinùs Albionem *celeri contendito cursu,*
Et Regem *in somno moneas, discrimina quanta*

 Immineant,

Immineant, quantosq́; sinu nutriuerit angues;
Qui sibi, qui regno insidias struxère cruentas,
Atq́; loco caueat sibi circumspectus ab illo,
Quò magnus cecidit Romanus Iulius *olim.*
Mox Dominū Monteglum adeas, cui cautio missa est,
Vt se concilio *magno subducat, amica:*
Quippè hominesq́; Deumq; *simul sanxisse luendas*
Ordinibus scelerum pœnas, subitamq́; procellam.
Se rus proripiat confestìm, euentaq́; spectet,
Combusta nullum chartâ superesse periclum.
Officij hunc moneas, patriæ, *patriæq́;* parentis
Curam habeat, Regem *faciat cognoscere scripta*
Quæ sibi clam fuerant, sine nomine, at omine fausto.
Impiger alatus iuuenis festinat ad oras
Brutigenûm celebres, & iussa fideliter implet:
Heroiq; *statim* Morleo *inspirat honestas*
De patria *curas chara,* Regisq; *salute:*
Principis *& miro collustrat acumine mentem,*
Soluere quo obscuris perplexa ænigmata nodis
Extemplò & facilè possit, velut Oedipus alter.
Morleus Regis *de consultoribus vnum,* Comes Sarisb.
(Quem norat, veteri nil quicquam cedere Vlyssi)
Iudicio pollentem acri, ingenioq́; sagaci
Seligit, atq́; illi rem totam ex ordine pandit.
Hic socijs narrat reliquis; hi deniq́; Regi
Solliciti ostendunt: profertur epistola: cuique
Vt solet in dubijs, variat sententia, rebus.
Rex *prudens, tacita peruoluens singula mente,*

Sic

Sic tandem. Indicia hæc non sunt temnenda: latentes
Exiguum primò fumum monstrasse caminos
Commemini ingentes; latet abdita stramine serpens,
Aut ego fallor, ait; rumores quippè recordor
De Romanistis *sparsos, quos irrequietis*
Spiritus exagitat furijs malus, atra minantes
Nescio quæ: Nunquam nocuit cautela Monarchis
Magna licet, *quorum vitæ insidiantur acerbi*
Compluresq́ue hostes: surgit noua machina forsan,
Vel Troianus *equus, vel seditiosa caterua,*
Vel Iacobita *est nostros armatus in artus.*
Monstri ali quid (mihi credite) alunt, errata cerebri
Non sunt hæc læsi; sapiunt sed scripta nefandum
Flagitium, vt fugiat, studiosè suadet amico,
Mox procul, & magnam plagam subitamq́ue minatur:
Occultum rapidumq́ue malum signare videtur,
Quod subitò incautos volitet (ceu fulmen) in hostes.
Puluere nil pyrio rapidum magis aut furiosum,
Dæmonis *inuento forsan meditantur abuti*
Pernitiem in nostram, cupio cognoscere quinam
Vicinas habitent ædes, quæ cella, quis arcus
Aulæ subiaceat, primo me tempore certum
Rebus de his facite, accurata indagine facta.
Regalis Custos cameræ mox singula lustrat
Sedulus, & Regi, *quæ viderat, illicò narrat;*
Contiguas ædes Percæum habitare, cauernas
Subiectas, multo ligno & carbone refertas.
Orta hinc suspitio maior, quartoq́ue Nouembris

Aulicus antiquus fidusq́; remittitur ipso
Noctis in obscuræ medio Kneuettus, *vt acri*
Scrutetur studio quæuis penetralia, & omnes
Excutiat latebras, vestes se quærere raptas
Regales simulans, paucis comitatus amicis.
Primus hic offendit Falsum, Cacodæmona *cellæ*
Solum, vestitum, atq́; ocreatum ad limina stantem:
Pabulo vt omnigeno nupèr cumulauerat Ætnam
Igniuomam, flammis Patriam *quæ absumeret omnem*
Sulphureis, Stygia velut eructante palude.
Anglia *iam bis sex tantùm non ampliùs horas,*
Vulnere distabas lethali, & funere acerbo.
Hunc iubet actutùm comprêndi, moxq́; subintrans
Cellam, lignorum magnos subuertit aceruos,
Cum subitò attonito facinus sonat ore minister
Horrendum: pyrius (proh!) hic puluis conditur, vnum
Ipse cadum inueni, plures dubiò procul omni
Contecti his latitant lignis, scelus heu scelus ingens
Mox alios, aliosq́; trahunt, bis deniq́; binos
Ter denósque cados, & dolia bina recludunt,
Exitiali, atro, infernali puluere plena.
Qui Falsum *penitùs perlustrant, pensile collo*
Idolum abripiunt, & sacco corpus amictum
Interiùs cernunt, dein vestibus abdita promunt
** Instrumenta, quibus Vulcanum immitteret Aetnæ,* * Funes scilicet Carbaseos suos.
Iam iamquè arsuræ flammas submitteret Aetnæ.
Quêis Britonum *imperium florens per secula multa,*
Et gentem Anglorum *claram delêsset in vno*

Temporis

Temporis articulo, & iactu pernicis ocelli.
Hic crimen per se clarum confessus, & illud
Angere se solum, quòd res infecta fuisset.
Exclamant omnes cœlum, terramq́ue, nefandum
Prodigium, facinusq́ue nouum; cui tale nec vnquam
Intima Barbaries *vidit, nec* Turcica *tellus:*
Gallica *cui tristis cedit laniena, piorum*
Cladibus infamis, præsentis dedecus æui.
Extemplò magnam volitauit fama per vrbem,
Perq́ue aulam, *longè & latè velociter omnes*
Amplæ peruadit vicos regionis: vbiq́ue
Ingens lætitia, & sublatæ ad sydera palmæ.
O quàm te memorem (celsi moderator Olympi!)
Qui premis imperio terras, qui fulmina torques,
Fœderis vsq́ue memor, iustas & tardus ad iras.
Quas tibi depromam laudes? quæ vota rependam?
Tu nos seruâsti ferro flammisq́ue dicatos,
Deuotosq́ue neci & miserandis cladibus; vnus
Inuigilas custos sanctus fidusq́ue Sionis:
Vt velut è sæui raperes nos dentibus vrsi,
Ipsis tu reuocas rediuiuos faucibus orci,
Tu nos seruâsti solus, tua dextera texit
Immeritos, summo tu nos sectaris amore,
Obdura cùm nos in te ceruice rebelles,
Quotidiè innumeris vicijs laxamus habenas,
Cum cultum, nomenq́ue tuum contemnimus, ipsos
Excipimus sannis vates, *& viuere rectè*

Qui

Ducimus in probris: peccator dicitur ille
Qui nihil offendit: velut is malè ſanus habetur
Inſanos inter, qui non inſanit, vt illi.
Infinita tua eſt bonitas, clementia, tales
Tempore qui tali (pater optime maxime) curas,
Qui te, quiq; tuos nil curant, qui ſua tantum
Commoda, & inſtabiles cupidè ſectantur honores.
Molliat hæc tandem bonitas adamantina corda,
Et nos in lacrymas totos diſſoluat, inertes
Excitet, antiquum excutiat validumq; veternum.
Illuſtres oculos cæcos, commiſſa videre
Crimina, concedas (pater optime) viſa dolêre
Aſsiduis lacrymis, & acerbo plangere fletu.
Vt ſacro-ſancti verbi (quo nil habet orbis
Theſauro maius) viuamus luce coruſca
Digni, nec gentes ſub Chriſti nomine agamus.
Millia noſtrorum fratrum modò lethifer annus
Abſumpſit, cùm dira lues ſæuiret vbiq;.
Inſidias Stygias nunc ægrè euaſimus: enſem
Iam iamq; hærentem iugulo tua dextra retorſit.
Hæc te peccatis altè clareq; loquuntur
Iratum noſtris, minitari, oſtendere virgam,
Et quaſſare manu miti, deponere rurſus;
Vt mater gnatum caſtigatura tenellum,
Sæpè leuat tremulas palmas, reuocatq; viciſsim.
Quod ſi nec verbis, monitiſq; minisq; paternis
Proficimus (quid enim niſi verbera ſæua superſunt?)
Forſan

Annum præced. ſæuiſſ. peſtis Londinum & totam ferè Angliam depopulata inſignem reddidit.

Forsan in ardentem patientia læsa furorem
Erumpet, stipulæq; instar consumet iniquos,
Quin moniti toties discamus sancta vereri
Numina, Euangelij meliores reddere fructus:
Nec Babylona, pijs hostem, sedem Antichristi,
Sentinam scelerum, insano sectemur amore:
Sed potius veterum per nos oracula vatum
Complementa habeant, da magnum exurere scortum,
Cædeq; Sanctorum fundatas vertere turres
Romuleas, palmam hanc nostro concedito Regi.
Cuius vita tibi cum sit pretiosa, vicissim
Chara illi tua sit, pretiosaq; Gloria semper.
Lucem Euangelij magis & magis excitet, hostes
Cognoscat caueatq; suos, plectatq; nocentes,
Subiectis parcat fidis, subigatq; superbos,
Iustitiam vt riuos faciat decurrere aquarum,
Per tractus omnes regni, per compita & vrbes:
Sic regat ingentes populos, vt viuus ametur,
Fragrantem & post se famam, nomenq; relinquat.
Insignes regni proceres, summusq; Senatus
Perpetuo nomen sanctum amplexentur honore
Tantis pro meritis, parta patriæq; salute;
Egregias leges promulgent ædibus illis,
Seruatis pro aris, & regni prosperitate,
Queis (vt oues) fuerant cædi, flammisq; notati:
Atque Cananitas istos, meretricis alumnos
Purpureæ, è medio tollant, qui sentibus ipsos

Acribus,& multos stimulis pupugêre per annos.
Qui patriæ *iugulum plagam secuisse per vnam,*
Infandum aggressi facinus: sic vota Neronis
Aequâssent facto: qui spirant nil nisi cædes
Insontum, Regumq; *neces, qui furta, rapinas,*
Turpia adulteria, incestus, & crimina quæuis
Pro nihilo reputant; quorum nec mentio debet
Christicolas *inter fieri, nec nomina nosci.*
Quiq́; stipem è scortis fœdam, redituſq́; quotannis
(Nec pudet) accipiunt; cælos, terraſq́; remiscent.
Hos diros nostris colubros latitare medullis,
(Quæ Patriæ *erodunt ventrem) nos monstra sinemus*
Talia? naturæ leges qui cordibus ipsis
Cælitùs insculptas maculant, neruoſq́; refringunt
Humanæ vitæ, faciunt, quæ Turca *prophanus,*
Barbarus aut Indus *nollet, vel perfidus* Afer.
Si facimus, digni in foueam caſſeſq́; ruemus
Edocti totiès frustrà, vel testibus ipsis.
Tu iustus meritò iudex *perhibeberis olim.*
Præstigias potius magnæ meretricis, *& ipsam,*
Intento (vt par est) studio vitemus in æuum,
Cumq́; illâ posthâc commercia nulla habeamus.
Tu (pater omnipotens) *qui nostra es portio, noster*
Es clypeus (prius vt) sartos tectoſq́; sub alis
Protege nos sempèr, Babylonis *& irrita spargas*
Consilia, vt cælos contra pugnare nefando
Desistat scelere, & sanctorum sanguine vesci.
Noſq́;

Noſq́; tuum numen, tua facta ingentia feſtis
Carminibus, gratiſq́; animis celebrabimus vſq́;:
Semper honos, nomenq́; tuum, laudeſq́;, ſonabunt
Omnibus in templis, pagis, vicis, domibuſq́;
Albionis: *cultuſq́; tuus florebit in illâ,*
Dum Sol mundi oculus cæleſtia ſigna pererrat.

Soli Deo Laus & Gloria
in Secula.

FINIS.

NOBILISSIMO IVVENI, NON minùs ſuis virtutibus, quàm *familiæ ſplendore inſigni, Domino Ioanni Harringtono Salutem.*

Illuſtris Iuuenis, patrijs virtutibus hæres,
Cuius in aſpectu, Muſa, Chariſq; ſedent.
Qui cùm ſis magno & generoſò ſtẽmate natꝰ
Exuperas morum Nobilitate Genus.
Incœptum virtutis iter fœliciter vrge,
Euolue & doctos nocte, diéque libros.
Qui quamuis muti ſint, elinguèſque magiſtri,
Oſtendent ſapere, & cultiùs ore loqui,
Et magno efficient (cui ſeruis) Principe dignum,
Qui iam virtutes cæpit amare tuas.
Det Deus, aſſiduè vt creſcat fauour illius, anni
Vt creſcunt. Tibi ſic Gloria, Fama, Decus,

Venatio Catholica.

Ed redeo ad Falsũ, cuius præcordia Dæmon
Artibus infernis sic obdurauerat, alter
Mutius vt primò visus sit Scæuola: crimen
Horrendum, egregiũ facinus proclamat, &
Catholicæ Zelo fidei pulsum esse, doloris (ipsum
Nullas omnino causas, luctúsue subesse,
Angi se tantùm quod magnis excidit ausis.
Præstigias quis non validas & toxica magni
Miretur Scorti, Circeą plena veneno
Pocula, quo in porcos homines seu dæmonas ipsos
Mutat, & igniculos naturæ extinguit, & aptat
De ferro frontes, duro de marmore corda?
Si Rex illustris quicquam deliquit in istos,
Quid princeps fecit? quid fecit Carolus, alter
Magnæ stirpis honos? quid nobilis ELISABETHA?
Quid reliqui proceres? & quid miserabile vulgus?
Quid proprij tandem peccârunt (dicite) amici?
Quos turbæ miseros nullo discrimine mistos,
Vnà cum hæreticis crudelis flamma vorasset.
Verum pergamus porrò, Falsumq́ sinamus
Londinâ inclusum tatò requiescere turri,

 Dum

Dum paucis fraudem insignem, facinusq; nefandum
Percurram verbis, cuius verissima pars est,
Pars fama, & firma sese ratione tuetur,
Et reliquis factis. Quidam generosus alebat
Vir pius (haud nostris quo notior hostibus alter)
Bucephalum egregium, pretio hunc sibi cōparat vnus
E coniuratis, & Falso destinat, Aetna
Incensa, vt fugiens sese subducere turbâ
Possit, & intrepidè patriam spectare ruentem,
Horribiliq; feros spectâclo pascere ocellos.
Quippe huic pro meritis tantis, pro talibus ausis
Mercedem statuunt Dæmon, scelerisq; magistri
Reddere condignam. Sic mos est scilicet istis.
Carnifices quosdam scelera ad quæcunq; paratos
Hinc atq; hinc syluas inter disponere curant,
Qui Falsum *subitò aggressi prædentur, & ipsum*
Et vita & nummis spolient, Falsiq; *cadauer*
Prostrati gelidum medio sub sole relinquant.
Hoc astu se posse rati conuertere in hostes
Flagitij famam, causamq; capessere, vulgo
Qua Puritanos *inuisos reddere possent,*
Vt tantæ authores, tàm immanis proditionis.
Cognito equo, & facta (pro more) indagine cædis
Aulicus hic sceleris tanquam fabricator atrocis
Proclamandus erat, Falso *(ne vera referre*
Et socios sceleris funesti prodere possit)
Sublato: Hinc clamorq; virûm, clangorq; tubarum
Ingens tollendus, qui tristia concitet arma:

Anglo-

Anglo-catholici, trepidi quid ſtatis? ad arma
Confugite, ac tantum facinus ne mittite inultum,
Sed ferro peccata luant; & vindice flamma.
O deploratos mores! ô tempora! primùm
Quid querar! horreſco totus, vox gutture in ipſo
Hæret, & ad monſtra hæc hominum perculſa recedit
Mens mea, & in clauſtro arcano ſe pectoris abdit,
Multiplicem ſubitò tanquam aſpectauerit Hydram,
Plutoniſue canem, Harpyas, vel Gorgonas ipſas:
Si mihi ter centum Deus ora ſonantia linguis,
Stentoris *& vocem daret, & de robore pectus,*
Non tamen infandas poſſem depingere fraudes,
Et Stygias ſeclo has technas aperire futuro
Pro meritis: ſuperant humani hæc crimina vires
Ingenij. Effæta hæc mundi atq; extrema ſenecta eſt,
Qua virtus languet, morti vt vicina, Fideſq;,
Et pietas homines terramq; exoſa reliquit,
Improbitas creſcit, cæliſq; inſana minatur:
Omnia in Oceanum veluti ſe flumina condunt:
Sic vitia ætatum priſcarum in tempora noſtra
Confluxêre, Orbiq; nouum inuexêre priori
Diluuium maius, mentes non corpora mergens.
Augiæ hoc ſtabulum nemo mundauerit vnquà
Hercule defuncto; veriſq; coloribus huius
Degeneris generis mores depinxerit, orco
Ni poterit docti manes reuocare Maronis.
Sed jam patrato fingamus crimine Falſum
Pernicem conſcendere equum, rebuſq; ſecundis

 Elatum

Elatum, læto ad ſocios excurrere vultu,
Auri ſpondentem ſibi montes, præmia, honores:
Ecce parant huius latrones ſiſtere curſum,
Talibus affati: Nos, tu quò tendis anhelus,
Nouimus, aſt aliò te certum eſt mittere, ad aulam
Plutonis, *cui gratus eris, quippè illius iſta*
Conſilio ſunt cœpta priùs, benè conuenit ergò
Vt ſit de euentu quam primùm certior, alter
Sd Stygias nunquam deſcendet gratior oras.
Cerberus ipſe tibi portas reſerabit Auerni
Protinùs appulſu primo, poſitoq́ latratu
Horribili, rectà te ad nigra palatia ducet,
Queîs Dis Tartareus damnatis imperat vmbris.
Qui ſolio aſſurgens, tibi lætis obuius vlnis
Occurret, gaudens àc aduentu, téque locabit
A dextris, ſummoſq́ tibi decernet honores:
Hunc noſtro Stygijs regem qui præſidet vndis
Nomine ſollicites, velit vt tranſmittere ad Anglos
Quas habet infernas furias, ſæuaſq́ chymæras
Auxilium in noſtrum, nam cæde & ſanguine cuncta
Miſcère, eſt animus nobis, qui proditionem
Diligimus ſummè, falſos ſed amare Sinones
Nemo ſolet: factis tu præmia digna referto.
Hæc vbi dicta, enſem rutilantem condere in artus,
Et miſeram tenues animam dimittere in auras.
O Nemeſis ſcelerum vindex iuſtiſsima, lances
Æquales geſtans manibus, queîs crimina penſas,
Nemo diù meritas ſceleratior effugit iras:

Seriùs

Seriùs aut citiùs ſequitur vindicta nocentes.
Diſcite iuſtitiam moniti, neq; temnite cælos
(Excordes Athei) qui cælo, vt carcere, Numen
Clauditis immenſum: Non illicò fulmine perdit
Peccantes: velut unda undam, non vltio ſemper
Peccatum ſequitur: ſtulti, an mortalia curæ
Non ſunt ergò Deo? vindex iuſtiſsimus ipſos
Authores ſcelerum inter ſe committit, & vnum
Carnificem facit alterius: vos facta probare
Hæc mirum eſt, diras & non horreſcere pœnas.
Principio hoc facto, reliquos ſi mente licebit
Cernere progreſſus, ô quantum ſanguinis atq;
Horrendæ cædis, quas turbas, quoſq; tumultus,
Quas triſtes rerum facies, quæ tempora dira
Anglia vidiſſet? ſubitò quaſi Lerna malorum
Facta, & vicinis ſpectanda tragœdia terris.
Has Galli partes agerent, illaſq; ſuperbi
Hiſpani, atq; alias ſæuus tractaret Hybernus,
Teuto alias, ſpolium cunctis & Scæna fuiſſet
Albion infælix dulciſsima patria: Campos
Fingite fulgentes peregrino milite, ad arma
Currentes ciues, quaſi portas Hannibal alter
Intrâſſet, ſtrepituſq; virûm ſonitumq; tubarum
Miſcentem cælo terras, dein furta, rapinas,
Fœmineos raptus, auulſos vbere paruos
Infantes longis pendère haſtilibus altùm,
Dilectorum ante ora patrum; ventremq; ſepulchrum
Maternum fieri multis, lucemq; negari

 Lucis

Lucis in ingressu, primoq; in limine vitæ.
Quorsum ego vastatos agros & diruta narrem
Oppida, splendentem crebris latè æthera flammis,
Perculsum Thamesin, vicinaq; littora ponti,
Et freta, quæ rupes hinc atq; hinc terminat alba? — Mare inter Caletum & Doroborniam.
Quid reliquas memorem clades, quas bella, famesq;
Et pestis miseranda vehunt mortalibus ægris
Grassantes simul & populantes omnia? frondes
Autumni citiùs, vel celsi sydera Olympi,
Aut pelagi immensas quiuis numerabit arenas,
Quàm tot tam varias versu describere possit
Aerumnas: luctus parui medijq; loquuntur,
Ingentesq; stupent: Inopes nos copia reddit.
O nos fælices! queis mentibus ista tueri,
Non oculis haurire datum est, patriæq; sepultæ
Indoluisse: Deus certè hæc miracula fecit.
Ipse Deus, cuius bonitas immensa, fidesq;
Non humana manus, nostra aut prudentia, tanto
Naufragio eripuit, statuitq; in littore saluos.
Sed iuuat historiam reliquam pertexere, cunctis
Iustitia vt porrò seclis Diuina patescat.
Consortes sceleris sua cùm conamina virgâ
Diuinâ patefacta vident (velut vrsus opimâ
Faucibus excussâ prædâ) discurrere primò
Attoniti hùc illùc cæperunt, quærere raptim
Et conscendere equos celeres, queîs ocyus aurâ
Dun-church aduolitent quò maxima turba suorum
Conuenêre: illis venatum indixerat aruis

Dig-

Digbeius celebrem, qualem Nimrodus Auorum
Tempore: viuaces ceruos, leporesq́ fugaces
Et timidas damas, reliquum genus omne ferarum
Et verbo & specie, canibusq́, plagisq́ petebant.
Planities magna est, hinc atq́ hinc consita dumis,
Arboribus raris, non est locus aptior alter,
Seu cursu committere equos, seu cernere cordi est
Veloces catulos vestigia cæca prementes
Cornigeri cerui, aut acies deducere in hostes
Ordine, & insignes belli explicuisse cohortes.
Digbeius primò magno comitante clientum
Aduenit hûc numero, Tressamius deinde sequutus,
Mox alij, atq́ alij, villæ mirante colono
Conuentus causam tanti: mox lecta iuuentus
Illustresq́ viri, vicinaq́ rura vocantur
Ad ludum illustrem. Cingunt indagine syluas,
Pars arbusta secant ferro, pars retia tendunt
Et laqueos: alij resonantia cornua buccis
Distentis inflant, alij collaria demunt
Coniunctis catulis, alacresq́ in prælia mittunt
Assueta, intendunt operi dicto ocyùs omnes:
Vnâ Hylasq́, Drapesq́ ruunt, leuipesq́ Melampus,
Pamphagus, Ichnobates, Lælaps cum Tigride, Lachne,
Et cursu Pterelas celeri, candore niuali
Insignis Leucon, & præstans viribus Alce,
Theridamasq́ ferox, & latratu âcer Hylactor.
Mox fera, quæ abstrusis syluæ se condidit antris
E densis subitò dumis prorumpit, aperto

Ore canes, magnoq́ue viri clamore sequuntur.
Forte inter medios cursus, strepitusq́ue sonoros
Rusticus (è turba foueam dum transilit vnus
Venantum) exaudit clangentia vestibus arma
Contecta externis, ventosq́ue agitante leuatis
Huc, illuc sagulis, splendentes aspicit artus:
Miratur, tacitusq́ue virum, cui proximus, istis
Compellat verbis. Tibi quid (vicine) videtur,
Nescio, at hic nostros celebris conuentus ad agros
Insolitusq́ue mihi valdè suspectus habetur.
Atq́ue vtinam ad lepores isti, vulpesq́ue dolosas
Atq́ue feras spectent tantùm, maiora sed istis
Agnino vulpes ipsi sub vellere quærunt:
Non bellum hoc brutis (mihi crede) indicitur: altâ
Mente malum maius tegitur, nostrumq́ue cruorem
Non pecudum sitiunt: serua (Deus optime) Regem,
Regalem sobolem, Proceresq́ue negotia regni
Tractantes, laqueis subitò ne corripiantur
Venantûm istorum, præsagit mens mihi grandem
Nescio quem latitare dolum, falsumq́ue libentèr
Me vatem cupio: nam quorsum tecta supremis
Arma gerunt tunicis, onus haud venantibus aptum:
Adde his quòd veteris sint omnes legis alumni,
Pontificis serui, diuam qui nuper ELIZAM
(Cuius erit Britones inter celeberrima semper
Gloria) bullato percussit fulmine, ciues
Soluit ab imperio: damnandis artibus ipsam
Et vitâ & regni sceptro spoliare volebat.

Sátis apposite si Rusticum hæc loqui memineris.

Hoc

Hoc ille in multos, verùm infæliciter, annos
Tentauit: saluam hanc fecit custodia cæli.
Ipsa Deum coluit sanctè, seruauit & ipsam
Omnipotens, proprijs sacrum caput abdidit alis,
Inuigilansq́; iugis conatum elusit Auerni.
Perfida semper erat gens hæc, fraudisq́; doliq́;
Architecta sagax, nostræq́; inimica quieti.
Non verbis opus est, armis magis, ipse parabo,
Quæ potero, & turbam suspectam linquere certum est.
Dixerat: inq́; humerum baculum coniecit, abiuit.
Fortè etiam venandum inter compellat amicus
Winterum, sceleris socium: Dic (Winter) amabò
Conuentus causas tanti: quis ventus in oras
Compulit hanc turmam (mihi quæso edissere) nostras
Catholicam? tacitè Winterus talia in aurem
Rettulit: vt verum fatear tibi, Relligionem
Venamur: priscis cupimus requiescere campis,
Palantemq́; gregem ad Romanos ducere colles,
Hæreticosq́; lupos nostris depellere ab aruis.
Quin maiora istis paucis retegenda diebus
Molimur, tu dicta imo fac corde recondas,
Si sapis, & parti te actutùm adiungito nostræ.
Nox tandem clausura diem, finire labores
Imperat, inde canunt iussos inflata recessus
Cornua raucisono & præfracto murmure: cursum
Sistunt, & retrò properant, hominesq́; canesq́;.
Continuò hospitium repetunt, vbi sedula tecto
Haud ignaua die, tantis curauerat hospes

Oppor-

Oportuna viris: fumabant culmina magnæ
Cuncta domus, tersa splendent triclinia sorde,
Propositoq; argento abacus fulgebat & auro,
Mensaq; stat niueo lino contecta decentèr,
Digbevusq; togam positis syluestribus armis,
Postulat, hæc bysso constabat tota nitente,
Aurea talarem decorabat fibula vestem:
Ambulat vt Satrapes, & sese iactat in illâ,
Consortes inter culpæ, turbamq; rebellem;
Dat mandata; legit tabulas, responsaq; reddit.
Nil humile aut paruum spirat, regalia tantùm
Tractat ouans animo, sibi iam disponere honores
Imperij summos, socios cumulare videtur
Diuitijs: sceleris fuerat fiducia tanta.
Appositis actutùm epulis discumbitur: omnes
Implentur vino generoso, & carne ferinâ,
Ansere, porcellis, pullisq;, capone, columbis,
Lautitijs reliquis, quas proxima rura ministrant.
Indulgent genio læti, & quamplurima siccant
Pocula, dum socijs (auidis quos mentibus omni
Expectant horâ fælicia ab vrbe ferentes
Nuntia) vinosam satagunt optare salutem.
Pan calamos inflare leues, & fundere versus
Rurales gnarus, nec non saltator ineptus,
Ridiculum caput, & nugis plenissimus adstat,
Insulsisq; iocis aures, animosq; remulcet;
Dentato interdum perstringit Scommate Puros,
Quos vocitant, risumq; ciet, crebrosq; cachinnos.

Perceus

Perceus interca & Catsbeius ad ostia præstò
Narrantur: commoti omnes, dapibusq; relictis
Obuiàm eunt, Dighby charos complexus amicos
De rerum euentu rogitat, qui pauca susurrant
Demisso ac tristi vultu: mox cernere posses
Mutatos homines, veluti torpedine tactos;
Stant muti, attoniti, subitus tremor occupat ossa,
Ora tenet pallor, terramq; tuentur inertes:
Sic prauorum hominum læta in contraria vergunt
Momento, in luctus abeunt, lamentaq; risus.
Mox Perceus ad se rediens, solatur amicos,
Et mulcet socios dictis, & talia fatur.
Macti animo (socij) neq; spes dimittite, primos
Diuorum nullus quòd fortunauerit orsus:
Si sic Pharsalicis Cæsar fecisset in aruis,
Pompeius victor, cæsus Cæsarq; fuisset,
Cum vitâ imperium simul amisisset & orbis.
Difficiles primi ingressus, plenique pericli
Esse solent, vita est nobis velut alea lusus.
Principio damnis affectus, fine triumphans
Nummorum magnos ad se conuertit aceruos:
Rebus in aduersis magis emicat inclyta Virtus.
Nunc animis opus est: acerrima pharmaca magnis
Conueniunt morbis, fortes fortuna iuuabit,
Degeneres animos timor arguit: en sumus omnes
Catholici, bellum est sacratum, presbyter orat
Pro nobis summus, & diris deuouet hostes.
His confirmati verbis, se accingere ad arma

Accele-

Accelerant, varias sparso rumore per urbes,
Oppida, agros, miseræ sorti cædiq; subesse
Catholicos, ingens illis subitumq; periclum
Impendère, sibi caueant, vim viq; repellant,
Si libertatem cupiant, si pignora chara,
Si vxores saluas, fortunas, deniq; vitam
Immunem insidijs, si antiquam Relligionem
Romuleam, & Petri si pristina iura cathedræ
Restitui, ad se festinent, socia agmina iungant.
Mox Granta ad castrum Varuici, nocte silente
Mittitur, inde vt equos generosos (quos ibi pacis
Tempore, bellorum memores, nutrire solebant
Vicini proceres) raptos ad castra latronum
Adducat, Dominosq; armet sceleratus in ipsos.
Nobilis interea Harington, cui filia natu
Maxima commissa est Regis Dia Elisabetha,
Versari subitò in magno discrimine cernens
Se, gemmamq; suam, quam vitâ tectiùs ipsâ
Seruârat, fidos ad sese accersit amicos
Confestìm, & duplici portas custode tuetur.
Haud procul vrbs antiqua sita est Couentria (ciues
Morigeri hanc, legesq; piæ, & pulcherrimus ordo
Fecêre illustrem) veteri circundata muro:
Huc satrapes sese confert cum Virgine primo
Tempore, priuatis malè fidens ædibus, vsus
Consilio egregio: tanto lætantur honore
Ciues effusi, vnanimes, splendentibus armis,
Magnificam excipiunt Dominam, pars corpora cingũt
Lecto-

Lectorum iuuenum, sequitur pars altera longo
Agmine, praecedunt alij, turbamq; repellunt.
Vrbanus prætor reliquo comitante senatu,
Purpureis omnes induti vestibus, aureis
Torquibus ornati, blando sermone salutant
Heroinam mæstam, & tristes depellere curas
De tenero suadent animo; se namq; paratos
Conciuesq; suos, non hosti opponere tantùm
Mænia, sed vires, fortunas, corpora, vitas;
Arma, virosq; sibi fortes, nummosq; paratos
Bellorum neruos, animos super omnia fidos.
Protinùs intra vrbis ducunt pomæria ad ædes
Magnificè instructas, & regali indole dignas.
Noctes atq; dies armatus ad ostia miles
Excubat, intrantes explorat sedulus vrbem:
Altera lecta cohors portas & mænia firmat.
Intercà attonita hûc illûc per rura vagatur,
Auxilium sed frustra implorans, turma latronum:
Nemo etenim ê populo tam nequam, nemo suorum
Catholicè est adeò inuentus sceleratus, vt arma
Sumeret, ad castra & se adiungeret impia, tantus
Horror erat sceleris, pacis reuerentia tanta.
Ergo peragratis Varuici finibus, omnis
Consilij, auxilijq; inopes (spectante popello
Infandosq; iugi voto execrante tragædos)
Pomiferas intrant syluas, & amena vireta,
Quæ sorti cessere tuæ (Vigornia.) *Tandem*
His mensis, Holbeach, ædes vbi Littleton *amplas*
Occupat,

Occupat, appellunt; hic castra nefaria figunt
Sacrilegi errones, quos desperatio summa
(Haud secùs ac catulis aper insæuire peremptis
Assolet) in rabiem vertit; pars claudere portas
Aggere congesto, & validos opponere vectes,
Pars tormenta implent funesto puluere, quidam
Splendentes acuunt enses, atq; arma corusca
Ostentant tersa primùm rubigine, vanus
Vesanusq; labor prædones occupat omnes.
Iamq; aderat præses Regalis Walstus, *& ædes*
Milite circundans, misso præcone rebelles
Admonet, vt cœptis cedant, armisq; relictis
Ad sese tandem redeant, veniamq; petentes
Agnoscant facinus, reges super omnia mites
Pauci armis, multi precibus vicêre; leones
Parcunt victores submissis hostibus vltrò:
Ipse orator ero vobis, Regemq; rogabo,
Seductæ & stultæ vt mittat delicta iuuentæ.
Præsidis hæc præco præfatur nomine: at illi
Insani rabie furijs agitantibus intùs
Duritèr excipiunt hominem, Dominoq; referre
Hæc responsa iubent: ipsos si cogere vellet
Vt sese dedant victi, maiora requirat
Auxilia, & vanis cesset contendere verbis:
Cordatos non verba viros sed verbera frangunt.
Præses vbi parui fieri se vidit, & omne
Consilium excludi sanum, se accingit ad arma.
Hæc dum tractantur, mirandus territat intùs

Prædo-

Prædones casus, Diuinæ nuntius iræ
Terribilis, certam ostendens instare ruinam.
Fortè per accensum Vulcanum sacculus atro
Puluere completus iacuit madefactus ab imbre,
Haud procul inde patet nudato puluere peluis;
Hunc parua è medijs surgens scintillula flammis
Corripit (horrendus subitò fragor intonat ædis
Tegmine perrupto) & tenues accensa per auras
Catsbeio faciem, Grantæq; exussit, & atro
Seu torres sceleris signauit stigmate; Rookwood
Haud immunis erat: perculsis omnibus, ingens
Peruasit terror sontes, intraq; recurrit
Sanguis: pallentes facies, & membra relinquens,
Ac recti horrentes stant summo vertice crines:
Mox animo occurrit facinus, iustissimus vltor
Et vindex scelerum Christus: patriamq; ruentem,
Vndiq; surgentes flammas, cælumq; petentes,
Accensas proprijs manibus, terramq; madentem Admirãdum diuinæ iustitiæ exemplum.
Sanguine fraterno reputant se cernere: flexis
In terram genibus facinus crimenq; fatentur,
Et iustam Nemesin, & sanctas numinis iras:
Exposcunt veniam lacrymis, & pectore tunso.
Hæc legite (excordes Athei) qui Numina cælo
Detrahitis, qui nulla Deo mortalia curæ
Creditis esse, nigri ridentes Tartara Ditis:
Si pudor ullus adhuc superest, si ferrea non sit
Frons vobis, duro si non circundata callo
Corda, hominis si fortè aliquid retinere, nec ipsos

Qua-

Quadrupedes bruto certatis vincere sensu,
Hæc legite & cælos revereri discite, numen
Imperium retinere hominum cognoscite, cuius
Vos virtute estis, quo viuitis (impia turba,)
Quo sine, nec verbum fari, linguàmue mouere
Audacem, verbisue ipsum factisue negare
Fas vobis: virtute eius consistimus omnes.
Est Deus, estq; Deo sanctorum cura, prophanos
Et videt, & ridet, tandemq; vlciscitur, ipsos
Præcipites agit in foueam, quam insontibus antè
Aptârant, proprijs laqueis atq; artibus ipsos
Implicat artifices scelerum: qui pulueris atri
Sulphureis flammis Capitolia vertere, & omnem
Angligenûm florem tentârunt carpere in herba;
Tartareis ipsi fumis atq; ignibus vsti
Agnoscunt vigilem Nemesin: sic nobilis olim
Aerati inuentor tauri, conclusus eodem,
Ipse suas primus meritoq; exercuit artes.
Verum ficta diù non durant, ad sua prorsus
Ingenia, & formas redeunt; sic fulgura quondam
Romano mentem turbârunt dira Tyranno,
Vt caput abstrusis inuisum absconderet antris.
Mox vbi desæuit tempestas, altera maior
Exoritur latebris, & totum concutit orbem:
Sic mox excessit pietas, probitasq; pudorq;
Virtutesq; nouæ, furor & vetus occupat omnes.
Armati portis patefactis proripiunt se,
Vtq; canes rabidi medios agitantur in hostes,

Nunc hos nunc illos nullo discrimine pulsant.
Vnica cura subest animam diuendere charo
Inuisam pretio: vanis contendere verbis
Desierat præses, sæuo & nunc Marte Rebelles
Cogit ad officium: magnis pugnatur vtrinque
Viribus: hos alacres merces & gloria reddunt,
Et causæ bonitas: hos desperatio fortes
Insanosq; facit: Cum Catsbeio *subit audax*
Coniunctis tergis vnum & commune periclum
Percæus, lateri Winter *se agglutinat vnâ,*
Et cuneo facto sese omni ex parte tuentur,
Afficiunt hostes damnis: sic sæpè feroces
Oppressos numero caudis coniungere caudas
Tauros commemorant, aciesq; fugare latrantum
Magnanimûmque canum: verum neq; maximus olim
Oetêus contra multos contendere longo
Tempore sustinuit: pugiles pessumdedit ambos
Machina quem globulus vomuit vulcanea paruus,
Percea, Catsbeium transfixos corpora: at illi
Ingemuêre altùm, & duplicato poplite primùm
Inclinant, prono mox sternunt corpore terram:
Haud secùs ac rapido subuersæ turbine quercus,
Quæ celsum nuper caput inter nubila summa
Condebant, aliquot visæ post sêcla iacentes
Conspiciuntur humi, & fronde altâ armenta saginant:
Sic Pugiles Papæ, qui sceptra & regna vorârant,
Speq; animoq; altùm spirantes, culmina rerum
Scandebant auidè, turpi miseraq; ruina

Collapsi vermes pascunt, volucresq́; ferasq́;:
Ast miser obripitur viuus Winterus, & vnâ
Rookwood cum Granta, reliqui (miserabile vulgus)
Aut capti aut cæsi: nudato corpore multos
Frigora mulctârunt potius quàm vulnera letho.
Captiui (vt mos est) manibus post terga reuinctis
Imponuntur equis, magnamq́; vehuntur ad vrbem:
Vndique concurrit populus per compita densus,
Monstra hominū vt videat, visosq́; vt abhorreat ausos
Hoc tam immane nefas; cuius cùm mentio sêclis
Venturis fiet, res ficta videbitur illis
Nunquam facta, fidem superat sic protinus omnem.
Turba manus ægrè cohibet, discerpere viuos
Pars cupit, ast alij cruciatus quærere diros
Atque nouos satagunt: iustæ nemo imperat iræ.
Londinum aduecti, clauduntur carcere, & arctis
Seruantur vinclis: Paulò post quæstio habetur
Publica, vbi regni pro consuetudine, summi
Magnates, legumq́; patres tenuêre tribunal:
Ed. Coke pro Cur. fis. R. *Orator Regis, sceleris primordia ab ouo*
Pandit, & eloquio miro depingit atrocis
Criminis artifices, quæ sit sententia legum
Exponit, meritas exposcit denique pœnas.
Captiui, fidei Romanæ dogma sequutos
Se, illius & Zelo raptos (quæ tollere quauis
Hæreticos ratione iubet, vi, fraude, dolisq́;
Illicitis licitisq́; modis) quippe omnia sancta,
Affirmant, mandat natis quæ Ecclesia mater.

Iudicio

Iudicio Proceres præfecti, ad Tartara damnant
Horrendum scelus, & Romanam relligionem,
Quæ tales profert fructus: sic dogma loquutum
Se meminisse Dei: (Gnati chari) ite, docete
Mundanos populos, & sacro fonte lauate:
His ex aduerso voces sonat ore nefando
Filius exitij: Gnati, ite & perdite Gentes
Funditùs è terris, quæ nostrum fortè recusent
Ferre iugum, vi, fraude, minis, flamma, atque veneno:
Vipereum ergo genus, sobolem Plutonis, Auerno
Emissas Furias (patrio de more) per ignes
Per ferrum statuunt, funesq; remittere ad Orcum,
Vnde priùs fuerant emissa, aut perdita saltem
Consilia, & Falso *Stygium mediante venenum*
Hausissent: præda Dæmon lætatur opima,
Talibus & veterem verbis compellat amicum.
(False) *vides nostros magnum elusisse Tonantem*
Conatus, patefacta Erebi secreta reclusi:
Nec tamen omninò vacui repetemus Auernum,
Maiorem (fateor) messem sperauimus: ista
Sufficiat; magnis & consolabimur ausis
Nos nosmet, fors efficiet noui machina quondam
Omnia, quæ cupimus: non sunt exhausta Barathri
Scrinia cuncta, dolis sunt dolia multa referta
Et varijs technis, quas postera senserit Aetas.
Hæc ait, & Falsum liquit, reliquosq; sodales
Supplicijs meritis: (veteri pro more) Ministros
Sic semper sceleris postremâ deseret horâ.

 Distite

Discite vos ergò tandem, & resipiscite, magnæ
Quos Meretricis amor Circeo fascinat astu:
Discite fallaces * Syrenes pellere vestris
Longè á nauigijs, maledictaq; signa Magogi
Linquite, qui sanctos cingat licet vndique, nunquam
Expugnet, castris Christus quia militat istis,
Ordinibusq; suis depugnant astra, cohorsq;
Cælicolûm excubias peragit noctesq;, diesq;.

* Iesuitas sacrificulos pontif.

Te, te fælicem terris magis omnibus vnam,
Quas pater Oceanus vastis complectitur vlnis,
Te fortunatam nimium (bona si tua nôris,
Anglia) compello, vt memori pia facta parentis
Aeterni æternum serues sub pectore, laudes
Pro meritis soluas dignas, & vota quotannis.
O quoties quantisq; malis te virgula sola
Diuina eripuit, quantis te fluctibus actam
Pænè & submersam saluam, tutamq; locauit
In portu, tumidis sepeliuit in æquoris vndis,
Quos vesana in te rabies armauerat hostes
Piscibus æquoreis prædam, ciuilia bella
Seminibus primis, ipsaq; oppressit in herbâ?
Funestam quoties pestem de finibus egit
Singula vastantem, nullo discrimine sexus,
Aetatis, census, virtutis, nobilitatis,
Visceribusq; tuis vetuit sæuire? famemq;
Squallentem amouit, mellis, lactisq; fluentis
Inductis, Canaan meritò vt dicaris, & alter
Mundus, & in terris Paradisus: nullibi maior

Classem Hisp. A°.88.

Copia

Copia cunctarum rerum, quas postulat vsus,
Exoptanda magis nusquam & genuina voluptas:
Adde his cælestem Mannam, verbumq́ Iehouæ
Aeternum, (immensus thesauro quo nihil orbis
Maius habet) gazâ Indorum pretiosius omni:
Si reliquos spectes populos caligine plusquam
Cimmeria mersos, sine Christo & Numine, muta
Idola vt lignum cariosum, vt vile metallum
(Quod pedibus natura docet calcare) colentes;
Solos Albiones lustratos lumine solis
Iustitiæ (vt quondam Goschenis *terra sepulta*
Aegypto in tenebris:) fluitantes Nectare riuos
Cælesti ad summos fines regionis amatæ;
Propitium tibi præ cunctis fateare necesse est
Esse Deum regnis, nisi talpâ cæcior ipsâ,
Porcellisq́ excors magè sis, qui ex arbore lapsas
Fauce vorant auidâ fruges, sed lumina sursum
Vndè cadunt, nunquam attollunt, nec deniq́ curant.
Rumpe moras igitur, bonitatem agnosce benigni
Aeterniq́ patris, largâ tibi munera dextrâ
Qui assiduè accumulat, qui dira pericula pellit,
Hostibus & prædam quasi faucibus eripit, ipsos
In foueam trudit, quâ te submergere totam
Mens erat, & nomen penitùs delêre Britannûm:
Qui te pace beat, qualem prægressa parentum
Nulla ætas vidit, qualemvè nec vlla nepotum
Est visura; Deus nobis hæc otia fecit.
Ille Deus rutilum, qui palma expandit Olympum,

 Atque

Atque grauem medio suspendit in æthere terram
Vi verbi æterni, qui multa & mira operatur
Quotidie in cœlis, terris, pelagoq́; profundo:
Ille tibi custos fuit & Seruator, & illi,
Quod sis, quod benè sis, quòd flores, gloria soli
Debetur, cuius bonitas, clementia, virtus
Immensa, & cunctis celebranda potentia sêclis.
Illius ergò pio celebremus pectore laudes
Perpetuò, & sêclis ingentia gesta futuris
Narremus, factis & vitâ deniq́; dignos
Numinis eximio nos ostendamus amore.
Si secus; Ille idem iustißimus arbiter orbis
Non feret ingratos, certo peccata luemus
Certius, & tantum nunquam dimittet inultum
Tam fœdum facinus, vitij quod continet in se
Omne genus: qui multa serit, messem vbere gleba
Expectat meritò, sentes, tribulosq́; ferentem
Grauitèr excultum priùs, odit arator agellum.
Qui proprium populum, Gnatosq́; fidelis ABRAMI
Prosapiam sanctam (cui sacra oracula & omnis
Cultus erat summi commissus Numinis olim)
Ingratam, immemorem, grauitèr percußit abusam
Muneribus tantis; sæuæq́; nepotibus iræ
Exemplum posuit venturis, hic tibi demens
Gentili parcet, ramo & syluestris oliuæ?
Non faciet: qui dona tibi cumulauerat antè
Innumera, iratus turmas, aciesq́; malorum,
Quæ tua continuò populentur viscera, mittet.

FINIS.

IN

IN IESVITAS SEDITIONVM, ET TVRBARVM PER VNIVERSAM EVROPAM FLABELLA, ET FACES EPIGRAMMA.

(***)

Arcæ olim dictæ, nulli quòd parcere sorti,
Sexui, & ætati, ast perdere cuncta solent.
Lucus & idcirco nomen sortitur opacus,
Quòd sit luce carens, vmbraq; tota locus.
Consimili ratione nouus Papisticus Ordo
Appropriat Iesu nomina sacra sibi:
Non cælum à terris, magè non occasus ab ortu,
Non magis Arctoo Iaua remota polo est,
Quàm genus amphibium (proles inuisa profani
Militis, ingenium cuius vbiq; sapit)
A Christo distat, sancto quoque dogmate Iesu,
Si rem spectemus, nomine seposito.
De tribulis nemo ficus, de sentibus vuas,
Aut durâ è quercu mitia poma legit.
Arboris ostendit naturam fructus abundè,
Fert generosa bonum, fertq; maligna malum.

Idcirco an propius Iesuita accedat ad illos,
Qui Christi, aut Martis, quæritur, arma gerunt.
Militibus Christi, lacrymæ, patientia, vota
Et clypei, & gladij sustinuere locum.
His armis sæuos vicerunt sæpe tyrannos,
Flexêrunt animos hostibus vsq; suis.
Sica breuis, gladiusq; auratus, Pharmaca, fraudes,
Turpis blandities, perfidia, insidiæ
Hos armant: istis sancto Papæ artibus orbem
Submittunt, & non viribus ingenij.
Nulla fides, pietasq; viris qui castra sequuntur:
Arma inter rectum iuraq; sancta silent.
Quâm benè conueniunt natis hæc (Loiala) vestris,
Anglia testis erit, testis & orbis erit.
Mitto alias fraudes, in se complectitur omnes,
Et scelera exuperat nupera proditio.
Consilijs initam vestris hanc Anglia nouit,
Adiutam votis (Garnete sancte) tuis.
Peccantes qui cùm possit, non peruetat, ille
Imperat, vt peccent, conscius ipse mali.
Barbaricum celare nefas, neque prodere tanti
Artifices sceleris, *barbara nequitia est.*
Ast verbis laudare Deum, precibusq; rogare
Successus faustos: (dicite Pierides)
Si quicquam in toto vidistis atrocius Orbe,
Si vlla ætas hominum talia monstra tulit?
Horrida prætextu *pietatis crimina patrant,*
Virtutisq; toga flagitium omne tegunt.

Dein Cælos, Numenq́; sacrum in consortia culpæ
(Horresco referens, obstupeoq́;) vocant.
Nec satis est cœlum precibus temerare nefandis,
Maius adhuc tractant impietatis opus.
Impietatis opus maius, si crescere quouis,
Hoc potis impietas, improbitasq́; modo est.
Sacrilegi Domini se sumpta in fœdera cœna
Connectunt: alia haud vincula firma putant.
Quis manibus sanctas sceleratis tradidit escas?
Quis porcis gemmas talibus exhibuit?
Quis nisi sanctorum patrum de gente sacerdos?
Nomen si cupias, ecce, Gerardus, habes.
Nulla hic fit patribus omnino iniuria, quicquid
Rabula clamoso perstrepat ore leuis.
O cœlum! O terras! O perdita tempora! mores
Degeneres! hominum ferrea corda nimis!
Scilicet in dubio est, scelus vtrùm immanius, vno
Regem, Reginam, Regnaq́; bina die,
Illustres proceres, Clerum, summumq́; Senatum
Tollere, sulphureo & contumulare rogo;
An corpus Domini, sacra & conuiuia Christi,
Tam detestandis polluere hospitibus;
Fœderis æterni & sacro obsignare sigillo
Horribile, infernum, Tartureumq́; scelus.
Res gestas veteres verbis auxêre Poetæ:
Nostra ætas vitij, flagitijq́; ferax,
Protulit in lucem, scelerum portenta, stuporem
Quæ ingentem pariunt, verba, fidem superant.

Adde

Adde his æquiuocum inuentum, *quo ludere sensus*
Gens hominum facta ex fraude, dolisq; queat.
Annulus hic Gygis *est, hoc se subducere captos*
Ingenij mira dexteritate solent.
Ore aliud resonant, aliud sed corde repôstum
Occultumq; tenent perfidiosa cohors.
Flexiloqui infernas imitantur Apollinis artes,
Scilicet antiquus Dæmon Apollo fuit.
Tullius officijs melioribus instruit ipsos
Paganos, similes damnat vbique dolos.
Qui si iterum in terris ageret, quæ fulmina in istos
Mitteret, eloquij flumine & obrueret?
Has artes colubro *veteri (mihi crede) Magistro*
Hauserunt, Christi non didicêre schola.
Hinc patet, esse istos Iesuitas Dæmonas albos,
Et præter nudum nomen habêre nihil:
Quod sanctum atque pium, quod rectum, relligiosum;
Aurea si Christi regula vera docet.
Militis ingenium profugi, seu Dæmonis, ista
Veriùs, aut sapiunt, aut ego nil sapio.
Dæmon erat semper mendax, homicida, quid isti?
Mendaces, vafri, sanguineiq; viri.
Si mores ergò similes, si consona quicquàm
Facta probant, si par cum studio Ingenium.
Militiæ hæc pars magna tuæ est censenda (Magoge)
Et veteratoris pignora habenda patris.
Ite locustæ igitur, genus & deducite ab Orco,
Vos fumos Barathri *progenuisse patet.*

Si sanctum posthac nomen retinetis Iesu,
Palliolum sceleris (discat id orbis) erit.
Sed Iudaitarum *placeat si nomen, habẽte:*
In Iesu constat, iuris habere nihil.

FINIS.

OB PRÆVORSAM NITROSI PVLVERIS CONIVRATIONEM MONVMENTVM GRATVLATORIVM

Magno BRITANNIARVM Regi,
& spei maximæ Principi
consecratum:

AVCTORE SPIRITV SANCTO, PROPHETA DAVIDE,
INTERPRETE
A. M. S.

Ob sphinturnicum nitrosi pulueris ignes
Cœlitùs elusos gratia, lausq; Deo:
Qui Regi ingenium leni dedit acre, sagaxq;,
Det memorẽ & mentem, det quoq; gratum animũ:
Nec Regi modo, sed Reginæ, & Principi, & aulæ,
Sanctæ & caulæ ouium, & patribus, & populo.

DE PIORVM FELICITATE ET IMPIORVM MISERIA.

Felix qui scelerũ ducibus comes ire recusat
Obliquum rationis iter: Vestigia fœda
Nulla premit vulgi insanis: Non ille ca-
Sanna in sede sedens atro sale conspuit astra. (chinno
At lex cordi illi & cura diuina voluptas
Vnica: quam recolit noctemq; diemq; fatigans,
Vnam animo fert, vnam oculis, vita exigit vnam.
Estq; velut fœcunda arbos, quæ sidere fausto
Consita propter aquas, fructus læta vbere dulces
Tempestiua refert: gelido nec marcet in algu
Nuda comã: at viridi ramorum & frondis inumbra
Florem in fructum vrget: cui numine cuncta secundo
Cedunt; nec quidquam aduerso molitur Olympo.
Haud ita læua sui mens rapta libidine dira.
At velut excusso grano malè pinguis aristæ
Gluma leuis volat huc illuc cita pulsibus auræ.
Quippe nefas genti sceleroſæ insistere callem
Legitimum: sontiq; animo durare bonorum
Virtutis vere studio in florente corona.
Nam rerum æternus genitor, cui pignora curæ,
Dux auctorq; viam inuisit, curamq; bonorum.
At scelus inuisum cælo, pronumq; ruinæ
Præcipitat sua fraus, & inextricabilis error.

De

De Antichristiana in Christi regnum subuentanea coniuratione.

Heu quianam tanto tota fremit orbe tumultus?
Et gentes populiq; minacia murmura miscent.
Nequicquam? insurgunt reges vi, & fraudibus vna
Stipati coeunt proceres, Martemq; lacessunt
In Iouam & Ioue sacratum numine Regem?
Præcipitantq; moras, stimulosq; furentibus addunt?
Eia alacres ruptis vinclis & funibus horum,
Imperij seruile iugum ceruicibus istud
Excussum nostris quia nos defendimus armis?
At Rex cælicolum solio sublimis ab alto
Ridet subsannans orbis regumq; ruinas.
Tandem his terrebit dictis, & tristibus iris
Turbabit: Caput ipse mei diademate Reges
Cinxi vdum viridi succo liquentis oliui:
Sacra, mei super augusti iuga celsa Sionis,
Iura dare & sanctam seruare & condere gentem.
Fabor ego, & voluens fatorum arcana mouebo,
Me quibus affatus genitor, qui sidera torquet:
Te nate æterno genitori æqueua propago,
Natum hominem, & fato denatū a tristibus vmbris
Immortalem hodie reuocaui in luminis auras,
Tu patrem me posce: dabo tibi subdere gentes
Hæredi, qua cincta mari patet vndiq; tellus:
Cui sceptri nec finis erit, nec terminus æui.
Tu castigabis virga, ferroq; feroces

Contundes:

Contundes: valido fragilis ceu testa sub ictu
Dissilit in partes, & fragmina spargit in auras.
Nunc Reges, Regumq; sacri legumq; Camilli,
Siue datis iura & populis & gentibus æqua,
Siue ab sede alta vasto ius dicitis orbi,
Discite iustitiam moniti, & non temnere Iouam:
Discite quam summi Regis lex illa suprema
Exigit à vobis legem moremq; regendi.
Obsequium frænate metu, cultumq; timore
Aeterni genitoris: & exultate pauentes.
Figite adoratis nati prona oscula plantis,
In vos ne ruat ira: vt flamma furentibus Euris
Cum ruit in segetem, & crepitantibus ardet aristis,
Sic viridi in culmo vos flammeus increpet ardor,
Fax vbi prima suæ fumârit vindicis iræ.
Felices quicunque eius spatiantur in vmbra.

Michtam; id est: Aureum monile Dauidis contra Missatici Idoli Cyclopicam anthropophagiam.

TE fretum me orci de faucibus eripe numen.
Ioue ais, ô noua mens: Dominũ te agnosco: meâ (re
Nullus eges: tibi quid prosit mortalis egestas?
In sanctis, qui in terra, animis cælestibus illis
Stat mea cura omnis: Quos improba vexat Erinnys
Illorum, qui idola nouis altaribus augent.
Méne dapes Diuûm omnigenûm libare cruentas?

Quorum equidem haud digner summis noua nomina
Ioua mihi victus cultusq́; es lauta supellex, (labris.
Demensum & mensæ primæ, mensæq́; secundæ:
Ioua meam mihi sustentas cum fœnore sortem.
Ruris amœna mihi metata decempeda: quo non
Lætius vber agri, glebæue opulentia maior.
Ioua gratus agam grates cœlestibus auctus
Muneribus, mentisq́; noua, monitusq́; salubris.
Castigatus agor stimulis præcordia motu
Numinis arcano, tacita nocturnus in vmbra.
Iouam ego propono coràm mihi numen amicum
Semper: adest dexter mihi, pes ne impingat eundo,
Hinc mihi cor gestit lætum: hinc mea gloria lingua
Exultat: recubans recreat fiducia corpus:
Non me es deserturus enim sub tristibus vmbris
Me tibi dilectum, putres ne soluar in artus.
Ipse viam pandis vitæ mihi, gaudia amœna
Ad satiatem, oris iubar almum & amabile lumen
E vultu, dextraq́; tua sine fine profundis.

De Ecclesiæ ærumnis & liberatione, hostiùmque exitio repentino.

Plurimis primo variisq́; ab æuo
Pressit ærumnis me inimicus atrox,
Dia gens dicat: me inimicus atrox
Pluribus æui

Preßit ærumnis variјsq́ ab ortu:
Non & oppreßit superando victum
Me: meas aut res potuere fluxas
Vertere fundo.

Trux mihi tergum super exarauit
Verberum sulcos penitus cruentos:
Et strigas vibicum inebrias acuto
Vomere duxit.

Funibus ruptis iuga dempta tristi
Depulit ceruice manus malignæ
Ioua: qui prauo metuendus orbi est
Arbiter æquus.

Quisquis infestis oculis Sionem
Spectat, infelix sua vota voluet
Irrita: & cursum releget retro spe
Captus inani.

Instar arebit, citò quæ coorta
Culmine in tecti seges, ægra, marcens
Antequam falx strictam aciem det atro
Aret ab æstu.

Qua manum messor sitibundus vlla
Nullus impleuit vice: nec lacertum,
Qui legit nodo religans in vsum
Ferre maniplos.

Læta nec te præteriens viator
Fabitur: linguâ tibi nec fauebit:
Nec tibi dicet, faueat benigni
Numinis aura.

Psalmus 36. Contra Apostasiam.

LApsi retrò animi scelus impietatis alumnum
Affatur dicto, quod sensibus horreo ab imis:
Secum haud vllum illi sensum, aut superesse timorem
Numinis: adblandiri illum sibi denique secum
Patrato scelere inuiso atque immanibus ausis.
Oris verba sui fraude & fuco ornat inani:
Desijt aut rectum moliri, aut cernere verum.
Strata super de nocte nefas meditatur in vmbra
Peruigil; & pernix scelerum se in tramite sistit;
Pertenditq; malo gaudens odium acre bonorum.
Ioua polo tua par clementia, lucibus æthræ
Aequa fides: constans tua montibus æmula magnis
Iustitia: & tua iudicia immenso æqua profundo.
Ioua hominum pecudumq; genus vitasq; volantum
Et quæ marmoreo fert monstra sub æquore Pontus
Prouidus vltrò alis: & generatim sècla propagas.
Quam rara ac pretiosa tuæ bona munera dextræ
Rerum opifex! quum gens alarum humana tuarum
Pollicitis illecta tuis fugit ales in vmbram:
Regificæq; domus epulis saturatur opimis:
Ambrosiosq; bibit vitali è nectare succos,
Quos viuo fundis de flumine deliciarum:
Quarum te penes & fons est, & origo salutis.
Fac haurire tuo nos ergo è lumine lumen;
Luce frui de luce tua da lucis origo.
Porrige dona tuæ fidum bonitatis ad agmen,

Quod

Quod nomen ſine fraude tuum nouitq́; colitq́;.
Ne pede me calcet faſtus ſine more ſuperbus: (vexet
Neu pulſum me, extorrem, inopem manus improba
Illô, vbi procliui lapſu cecidere ſceleſti,
Impulſi, vt nequeant lapſas reparare ruinas.

FINIS.

ELIZABETHÆ REGINę memoria succincta. *F. H.*

NOmen Eliza tuum, famâ super æthera notum,
AEternum, magis atq; magis post funera floret:
Vt mater Patriæ, vicinis gentibus hospes,
Hostibus infestis terror, pietatis asylum,
Mitrati mastix Papæ celebraris vbiq;:
Semper erit Britones inter celeberrima Elizæ
Gloria, dum nomen Britonum, aut gens Angla vigebit.

AEnigma perplexum, quod Oedipus ipse vix solueret.

NVper auis quædam coruum compellat vt atrum,
Ad testes, oculos prouocat ipse suos.
Hi falsum clamant crimen: formosior albo es
Cygno; brumali candidiórque niue.
Nil mirum (altera ait) faciem non cernit ocellus,
Deformes maculas non videt ipse suas.
Causa Aquilam ad Regem tandem defertur: at ille
Confestim adduci specula vera iubet.
Coruus [illegible] effigiem propriam viuàmq; tuetur,
Eru[illegible] lippos conqueritúrq; oculos.

AEnigma hoc soluas, & eris mihi magnus Apollo;
Oedipus alter eris, tibi Phyllida solus habeto.

Errata.

IN *titul.dele hen.In Præſ. pag.1.lin. penul.ſanctæ.et vlt.tos & p.3.l.vlt. omnibus regibus.p.7.l. 12.comitatæ.p. 8.l.4.nollent. p.9.l. 5.homuncio. p.15.l.6.ſuciſivis. & l 14.deſtinata.*

In Græc.verſ.πάυλη.Item Θεῦ ἔπλετο Cυλῆ.Item ἆιμα. Deinde pag.3. l.4.viduam,miſeram me.p.15.l.15.tardus. p.21.l.16.cœpit. &17.fauor.p.26.l.9. Ad.p.27.l.15 .ſubitò p.30.l.5. ventoq́;. p.38. l.10. inſontibus.p40 .l.2.abrip.p.41.l.13.emiſſæ.p.54.l.9.alacres.

